

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Právnická fakulta

Lucie Hanušová
Právo informačních technologií

**Problematika doménových jmen, jejich ochrany ve vzájemných
vztazích se souvisejícími oblastmi**

Diplomová práce

OLOMOUC 2010

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Právo informačních technologií, Problematika doménových jmen, jejich ochrany ve vzájemných vztazích se souvisejícími oblastmi“ zpracovala sama a uvedla jsem všechny použité prameny.

V Olomouci 1.1. 2011

Já, níže podepsaná Lucie Hanušová, autorka diplomové práce na téma „Právo informačních technologií, Problematika doménových jmen, jejich ochrany ve vzájemných vztazích se souvisejícími oblastmi“, která je literárním dílem ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., dávám tímto jako subjekt údajů souhlas ve smyslu § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. správci:

Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, Olomouc 771 47,

ke zpracování osobních údajů v rozsahu: jméno a příjmení v informačním systému, a to včetně zařazení do katalogu, a dále ke zpřístupnění jména a příjmení v katalogích a informačních systémech UP, a to včetně neadresného zpřístupnění pomocí metod dálkového přístupu. Údaje mohou být takto zpřístupněny uživatelům služeb Univerzity Palackého. Realizaci zpřístupnění zajišťuje ke dni tohoto prohlášení vnitřní složka UP, která se nazývá Knihovna UP.

Souhlas je poskytnut na dobu ochrany autorského díla dle zákona č. 121/2000 Sb.

Prohlašuji, že moje osobní údaje jsou pravdivé.

Ráda bych poděkovala vedoucímu diplomové práce Mgr. Michalu Černému, Ph.D, za odborný dohled a trpělivost projevenou mi při zpracování této práce.

V Olomouci 1. 1. 2011

OBSAH

Seznam použitých zkratk	7
Úvod	9
1. Obecná charakteristika systému informačních technologií ve vztahu k problematice doménových jmen	10
1.1. Právní úprava na komunitární úrovni	14
1.2. Smlouva ACTA	15
1.3. Základní pojmy a organizace z oblasti práva informačních technologií a jeho právní ochrany	16
1.4. Dílčí závěr	19
2. Doménová jména obecná charakterizace	21
2.1. Podstata zásad systému doménových jmen, struktura a druhy doménových jmen	23
2.2. Výběr doménového jména	24
2.3. Výhrada doménového jména	27
2.3.1. Míra restrikcí při registraci doménového jména	27
2.3.2. Průběh registrace u CZ.NIC	29
2.4. Dílčí závěr	31
3. Doménová jména jako subjektivní práva	32
3.1. Představení „Soft law“ problematiky	32
3.2. Vymáhání subjektivních práv	33
3.2.1. Spekulanství	33
3.2.2. Nekalosoutěžní jednání	39

3.2.3. Konflikt s právy na označení	41
3.3 Dílčí závěr	42
4. Řešení sporů o doménová jména a práva související	44
4.1. Spory o doménu v České republice	44
4.1.1. Nejčastěji využívané právní tituly	48
4.1.2. Uplatňované nároky ve věci samé	50
4.1.3. Předběžná opatření	50
4.1.4. Náklady řízení ve vztahu CZ.NIC	52
4.1.5. Výkon rozhodnutí	52
4.2. Spory o doménu „.eu“	52
4.3. Spory o doménu v zahraničí	54
4.4. Dílčí závěr	55
5. Přístup k problematice doménových jmen ve vybraných zahraničních právních řádech	57
5.1. USA	58
5.2. Velká Británie	61
5.3. Závěry ze srovnání úprav	63
6. Zhodnocení současného stavu právní úpravy doménových jmen a jejího možného směřování	66
7. Konkrétní návrhy de lege ferenda ohledně právní úpravy doménových jmen	67
Závěr	68

Resumé	70
Použitá literatura	71

Seznam použitých zkratk

1. zkratky použitých právních předpisů

ACPA	Anticybersquatting Consumer Protection Act, 15 U.S.C. § 1125(d)
autorský zákon	zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
občanský zákoník	zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
obchodní zákoník	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
zákon o ochraně hospodářské soutěže	zákon č. 143/2001 Sb., zákon o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů
zákon o ochranných známkách	zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů
osř	zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

2. další zkratky

EU	Evropská unie
ES	Evropská společenství
IANA	Internet Assigned Numbers Authority

ICANN	The Internet Corporation for Assigned Names and Numbers
IP	Internet Protocol
TCP	Transmission Control Protocol
UDRP	Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy
WIPO	World Intellectual Property Organization
WTO	World Trade Organisation

Úvod

V rámci své diplomové práce z oblasti systému práva informačních technologií, ve které hodlám akcentovat zejména problematiku doménových jmen a jejich ochrany ve vzájemných vztazích se souvisejícími oblastmi, budu usilovat nejen o systematické představení základních pojmů v jejich vzájemných souvislostech, ale též o zhodnocení současného stavu právní ochrany této oblasti v České republice, a to ve spojení s relevantními rozhodnutími soudů.

Z veškerých použitých pramenů chci vytvořit komplexní soubor informací mapující předmětnou oblast. Ve své práci předpokládám použití zahraniční judikatury, nejen pro obohacení o mezinárodněprávní názory na oblast doménových jmen a jejich ochrany, ale zejména proto, že k problematice je ve srovnání se světovou judikaturou našich podstatných vnitrostátních rozhodnutí nepoměrně méně. Vzhledem k výše uvedenému se budu snažit sice o zpřístupnění tématu na vnitrostátní úrovni, vždy však s důrazem na světové souvislosti.

V úvodu své práce hodlám vymezit oblast problematiky doménových jmen jako součást systému práv informačních technologií a představit základní pojmy tohoto právního oboru. Zmíním základní pojmy a organizaci v intencích právní úpravy i připravované.

Poté se zaměřím na význam doménových jmen a jejich ochranu prostřednictvím existujících instrumentů, což bude následováno představením procesu a úskalí registrace v České republice.

Hodlám také provést rozbor subjektivních práv s problematikou související, zmíním se též o institutech, které slouží při řešení sporů předmětného oboru v českém vnitrostátním právu. Jako další oblast se budu snažit zmapovat současný proces rozhodovací činnosti na vnitrostátní úrovni, k čemuž připojím stručný přehled zásadních rozhodnutí zahraniční judikaturní činnosti.

Dalším z cílů mé práce bude snaha komparovat a analyzovat vybrané zahraniční úpravy vztahující se k tématu.

Závěrem se budu snažit s co největší objektivitou zhodnotit současný stav i naznačit předpokládaný vývoj právní úpravy, popřípadě obsáhnu do své práce i konkrétní návrhy de lege ferenda ohledně změn právní úpravy s příslušnou věcnou argumentací.

1. Obecná charakteristika systému informačních technologií ve vztahu k problematice doménových jmen

S ohledem na současné světové trendy vývoje společnosti, je nutno zdůraznit, že informační technologie nyní zasahují do lidských životů v aspektech, které by ještě před deseti lety byly nereálné. Běžný člověk si jen stěží uvědomuje svou zranitelnost ve vztahu k užívání či účasti ve světě informačních technologií (i když může být jen pasivní). Civilizovaný svět je dnes vnímá jako nezbytnou součást své existence. Došlo k elektronizaci komunikace, zabezpečovacích systémů, ekonomických procesů a mnohých dalších odvětví. Fenomémem této generace je bezesporu internet.

Pokud jde o pochopení významu internetu, je na místě připomenout si skutečnost zmíněnou i v odborné literatuře¹, že pomocí propojování počítačů do sítí, tedy vytvořením informačních systémů pracujících s tzv. dálkovým přístupem a budování datových sítí zprvu privátních (s uzavřeným okruhem účastníků), později veřejných (zprístupněných veškerým zájemcům) vzniklo něco, co bylo nazváno „Sítí“², dnes běžně známé pod pojmem internet.

„Internet může být definován jako konkrétní celosvětový systém pracující na protokolu TCP/IP, s konkrétními adresami, propojkami apod. Zmiňovaný TCP (Transmission Control Protocol) je systém přenosu dat, umožňující zopakovat zprávy či jejich části, jež se při přenosu „ztratily“ a zajistit bezchybný příjem dat. IP (Internet Protocol) je protokol vlastního internetu, definující formát zpráv kolujících po Internetu.“³

Definice běžně přístupná každému ve slovníku právních pojmů právní úpravy Spojených států⁴ je pro nezavěšeného lépe pochopitelná. Představuje internet jako mezinárodní počítačovou síť spojující tisíce jednotlivých sítí vojenských a vládních agentur, vzdělávacích institucí, neziskových organizací, průmyslových a finančních podniků všech velikostí a obchodních podniků, které umožňují jednotlivcům přístup k síti. Každý počítač, který je pak připojen k síti internet, je jednoznačně identifikován 32 - bitovým binárním číslem, nazývaným IP adresa.

Definice uváděná v americké zákonné úpravě je ještě stručnější:

¹ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

² je veřejně známým faktem, že Internet byl vytvořen pro Ministerstvo obrany Spojených států v roce 1969

³ SMEJKAL, V. a kol. *Právo informačních a telekomunikačních systémů*. 2. aktualizované a rozšířené vydání Praha CH BECK 2004 770s, ISBN 80-7179-765-0.

⁴ <http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/Internet>, TheFreeDictionary, West's Encyclopedia of American Law, edition 2. Copyright 2008 The Gale Group, Inc. All rights reserved

„The term “Internet” means the international computer network of interoperable packet switched data networks.“⁵

Volně přeloženo, je americkými zákonodárci internet považován za mezinárodní počítačovou síť, jejíž fungování je zajišťováno spoluprací a výměnou dat v rámci různých sítí.

Dnes je tedy kromě mobilního telefonu za základní technologii pro šíření informací nebo jiných služeb globálního světa považován i internet.

Dle Internet Worlds Stats⁶ bylo ve světě, na konci roku 2008, 406 tisíc vysokorychlostních internetových přípojek. Dále uvádí, že zatímco na konci roku 2000 používalo ve světě internet přibližně 360 milionů lidí, v roce 2009 počet uživatelů překročil hranici 1,5 miliardy, což činí, dle Internet Worlds Stats, téměř čtvrtinu (23,8 %) světové populace.

Český statistický úřad⁷ dále dodává, že ve 2. čtvrtletí roku 2008 v České republice používala internet více než polovina (54 %) populace starší 16-ti let, což je dle archivních statistických údajů dvojnásobek potu zjištěného na konci roku 2003.

Jako v kterékoli jiné oblasti života, jež je úzce spojena s řešením právních otázek, i právo informačních technologií obsahuje řadu termínů charakterizujících povahu jednotlivých součástí a institutů tohoto odvětví. S přihlédnutím k hlavnímu předmětu této práce je esenciální definovat povahu objektů sítě Internet, mezi něž, i když s poněkud nejasným právním postavením, bezesporu náleží i domény neboli název určité skupiny uživatelů sítě Internet.

Jde o objekty uvnitř sítě internet, které nejsou fakticky a právně považovány za hmotné, jsou označovány jako virtuální (tento termín však nelze považovat za právní definici tohoto objektu, jde spíše o popisnou vlastnost domény). Doména je tedy objekt nehmotného charakteru (může tedy být předmětem společenských vztahů bez ohledu na své vyjádření v hmotné podobě⁸). „Nehmotné statky jsou charakterizovány jednou zásadní vlastností, odborně nazývanou „potenciální ubiquita“, tedy schopností nehmotného statku být současně vnímán a užíván zároveň na neomezeném počtu míst kdekoli na světě, neomezeným počtem

⁵ http://www.law.cornell.edu/uscode/31/usc_sec_31_00005362----000-.html, TITLE 31 > SUBTITLE IV > CHAPTER 53 > SUBCHAPTER IV > § 5362, TITLE 31—MONEY AND FINANCE

⁶ MINI WATTS MARKETING GROUP, *World Internet Users Distribution by Regions* [online]. Internet World Stats - Web Site Directory, 31. prosince 2009, [cit. 12. ledna 2010]. Dostupné na <http://www.internetworldstats.com/stats.htm>

⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, *Informační technologie v domácnosti a mezi jednotlivci* [online]. Český statistický úřad, 1. července 2009, [cit. 12. ledna 2010]. Dostupné na http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/domacnosti_a_jednotlivci

⁸ viz MALÍŠ, P. *Právní povaha doménových jmen 2.díl.* [online]. právoIT.cz - Server o internetovém a počítačovém právu 5. května 2010, , [cit. 22. srpna 2010]. Tvorba www stránek MACHIN.cz
Dostupné na: <http://www.pravoit.cz/article/pravni-povaha-domenovych-jmen-ii-dil>.

osob, bez jakékoli hmotné újmy na tomto statku.“⁹ Toto vyvolává v souvislosti s doménovými jmény otázku, co lze považovat za užívání domény, aby byla definice nehmotného statku zachována. V odpovědi na tuto otázku se ztotožňují se závěrem Mališe v citovaném článku, jenž tvrdí, že „užitím domény je její vnímání uživateli internetu, ať už se jedná o její zadání do vyhledávacího pole prohlížeče, nebo o vnímání samotné domény a prezentace, která je pod ním umístěna. Lze tedy zobecnit, že „užitím“ se v souvislosti s potenciální ubiquitousou myslí zejména využití nehmotného statku pro účel, k němuž daný nehmotný statek slouží.“¹⁰ Mám za to, že tato citace přesně vystihuje zvláštní povahu doménového jména, která musí být zohledněna vždy, když problematiku doménových jmen a práv souvisejících chceme subsumovat pod jakoukoli definici obecných právních pojmů využívaných v právních řádech. Doména ve webové adrese je tvořena několika částmi oddělenými tečkou. Nadto termínem doména lze označit nejen onu „část za poslední tečkou“, která je součástí každé adresy (TLD neboli domény nejvyššího řádu), ale také doménové jméno, které je považováno za doménu druhého řádu (zejména obchodní jména firem, názvy institucí, názvy produktů a služeb, ochranné známky apod.). Ilustračním případem může být tento příklad:

Webové stránky mají za www slova novotna.estranky.cz, kde "cz" je doména nejvyššího úrovně čili doména prvního řádu, označení "estranky.cz" představuje doménu druhé úrovně, a celá adresa (novotna.estranky.cz) pak doménu třetí úrovně.

Jak vyplývá z komentáře k občanskému zákoníku¹¹, může být doména posuzována jako nehmotný majetek a může být předmětem právních vztahů. Zahrnuje každé ocenitelné právo a zájem včetně nehmotných statků, i každé porušení majetkových práv, které představuje žalovatelnou škodu. Vzhledem k nehmotné povaze domény a jejího jména, ze samotné podstaty věci, může být považována za předmět občanskoprávních vztahů jako jiná majetková hodnota¹², s hodnotou vyjádřitelnou v penězích. Dále lze konstatovat, že vztahy spojené s doménovými jmény mohou být rozpoznávány jako práva k nim, pokud to jejich povaha připouští.

⁹ MALIŠ, P. *Právní povaha doménových jmen 2.díl.* [online]. právoIT.cz - Server o internetovém a počítačovém právu 5.května 2010, , [cit. 22.srpna 2010]. [Tvorba www stránek MACHIN.cz](http://www.pravoit.cz)
Dostupné na: <http://www.pravoit.cz/article/pravni-povaha-domenovych-jmen-ii-dil>.

¹⁰ MALIŠ, P. *Právní povaha doménových jmen 2.díl.* [online]. právoIT.cz - Server o internetovém a počítačovém právu 5.května 2010, , [cit. 22.srpna 2010]. [Tvorba www stránek MACHIN.cz](http://www.pravoit.cz)
Dostupné na: <http://www.pravoit.cz/article/pravni-povaha-domenovych-jmen-ii-dil>.

¹¹ ŠVESTKA, J. a kol. *Občanský zákoník komentář.* 10.vydání, C.H.Beck Praha 2006, ISBN 80-7179-486, str. 453.

¹² ŠVESTKA, J. a kol. *Občanský zákoník komentář.* 10.vydání, C.H.Beck Praha 2006, ISBN 80-7179-486, str. 453.

V českých právních předpisech se právní definice domény jako takové nevyskytuje, její právní povahu však lze odvodit z jednotlivých právních předpisů definujících obsah vlastností takovéto domény.

Dle mého názoru je to však správný postup vzhledem k již výše uvedenému nejasnému právnímu postavení domén a také proto, že výklad odvozováním značně obsah pojmu rozšiřuje, což je pro rychle rozvíjející se odvětví jako jsou domény a práva s nimi související více než vhodné (činí oblast přizpůsobivější novým trendům).

Autorský zákon, z. č. 121/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů, v §2 nehmotné statky definuje jako výsledek tvořivé duševní činnosti nevyjádřený v určité materiální podobě. Obchodní zákoník, z. č. 513/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů, v §6 normuje nehmotný majetek jako souhrn majetkových hodnot, které patří podnikateli. Může se jednat o penězi ocenitelnou hodnotu, nebo právo, jako je právo na ochranu obchodní firmy (často se obchodní firma shoduje s doménovým jménem) či obchodního jména. Praktickým problémem může být jejich ocenitelnost penězi, protože hodnota je nesnadno určitelná. (Když je však uvažováno o doméně jako o obchodovatelném statku, lze určit cenu tržním způsobem – sejde – li se nabídka a relevantní poptávka.¹³) Trendem současnosti je i nabytí vlastnictví k doméně prostřednictvím internetové aukce, kde se cena zpravidla řídí atraktivitou a poptávkou po konkrétní doméně.

Je možno vidět, že přestože pojem domény právně zakotven není, obsah jeho vlastností je naší právní úpravě znám. Nadto existují i názory mnohých praktiků, že není třeba výslovně veškerá práva k doménovému jménu právně zakotvit a postačuje najít odpovědi na vyvstávající otázky v rámci již existujících právních institutů a soudní praxe.¹⁴ Myslím si, že není možné tyto vhodné právní instituty jen mechanicky aplikovat, ale je třeba s nimi pracovat a interpretovat je v souvislosti se soudní judikaturou společně se zobecněním typických skutkových dějů z praxe vedoucích ke sporům.

Existují i názory, že ukvapenou nově vytvořenou a přílišně kazuistickou právní úpravou této oblasti by situaci neprospělo, protože kazuistika, zvláště v tomto případě rychle zastará.¹⁵

Dle mého názoru, ve kterém se odráží „globalizovanost“ tohoto právního odvětví, v případě, že některé otázky nelze zodpovědět pomocí výše zmiňovaného, tedy vyhledáváním napříč vnitrostátním právem, je vždy možno se opřít o právní předpisy jiných států, které pomocí

¹³ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

¹⁴ MATEJKA, J. *Foneticky zaměnitelné domény a související otázky - aktuální vývoj a stav v právu ČR* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 21.srpna 2002, [cit. 12.ledna 2010]. Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=98892>

¹⁵ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

větších zkušeností analogicky často osvětlí právní obtíže v rámci českých sporů týkajících se doménových jmen, přestože prameny nejsou vnitrostátního původu, (tedy i v případech kdy jejich základy leží v angloamerickém systému práva). Ostatně jak tvrdí česká právní praxe¹⁶ lze takřka každý skutkový děj subsumovat pod vhodné právní normy a tak dospět k rozumnému a spravedlivému řešení věci.

1.1. Právní úprava na komunitární úrovni

Dokonce i Komise ES si uvědomuje nedostatky v oblasti elektronických dovedností občanů EU¹⁷, a v minulosti již na tuto skutečnost upozorňovala. Proto snahy dnešní EU směřují k větším investicím do tohoto odvětví, jeho propagaci a samozřejmě též k vyšší legislativní činnosti vztahující se na práva informačních technologií.

Pro oblast doménových jmen mají nemalý význam i nařízení a směrnice týkající se hospodářské soutěže, práv na označení, autorských práv k duševnímu vlastnictví atd.

Příkladem uvádím následující:

Elektronické komunikace:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 733/2002 ze dne 22. dubna 2002 o zavádění domény nejvyšší úrovně .eu
- Nařízení Komise č. 874/2004, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a funkce .eu a zásady, domény .eu, jimiž se řídí registrace
- Směrnice Komise č. 2002/77/ES o hospodářské soutěži na trzích s elektronickými komunikačními sítěmi a službami (soutěžní směrnice), Úř. věstník č. 249, 17.9.2002, s. 21
- Nařízení Rady ES č. 40/1994 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství (v aktuálním znění)

Oblast Autorského práva:

- Směrnice Rady 93/98/EHS ze dne 29. října 1993 o harmonizaci doby ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících, Úř. věst., L 290, 11/24/93, 9-13

¹⁶ SEHNÁLEK, D. *Právní povaha doménového jména*. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 20. května 2003, [cit. 22. června 2009].

¹⁷SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ, „i2010 – evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost“, {SEK(2005) 717} v Bruselu dne 1.6.2005, KOM(2005) 229 v konečném znění

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22.května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejích v informační společnosti, Úř. věst., L 167
- Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of Intellectual Property Rights (směrnice EP a Rady č. 2004/48/ES, o dodržování práv duševního vlastnictví)
- Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society

1.2. Smlouva ACTA

V souvislosti s komunitární úpravou vztahující se na práva informačních technologií je záhodno zmínit i teprve projednávanou dohodu korespondující s touto oblastí. V současné době probíhají jednání o mezinárodní obchodní dohodě proti padělkům tzv. Anti-Counterfeiting Trade Agreement (ACTA). „O dohodě jednájí od roku 2007 EU, USA, Japonsko, Jižní Korea, Mexiko, Maroko, Nový Zéland, Singapur a Švýcarsko.“¹⁸ Zatím poslední kolo jednání o obsahu dohody se konalo v Japonsku 23. 9. – 1. 10. 2010.

Tohoto jednání se zúčastnila Austrálie, Kanada, EU (reprezentována Komisí, předsedajícím státem – Španělsko, od 1.7. Belgie – a dalšími členy EU), Japonsko, Korea, Mexiko, Maroko, Nový Zéland, Singapur, Švýcarsko a USA.¹⁹

S velkým zobecněním lze konstatovat, že dohoda může ovlivnit způsob ochrany a užití práv k duševnímu vlastnictví včetně užívání internetu. „Cílem je sjednat vícestrannou dohodu, na jejímž základě by bylo možno účinně potírat porušení práv k duševnímu vlastnictví, a to nejen v rámci jednotlivých zemí, ale také v rozšíření na export, reexport a transfer zboží přes území signatářů.“²⁰

Jedním z cílů je postihovat i nekalou konkurenci komerčních padělatelů zejména z Asie (přesto jak bylo již dojednáno, „dohoda se nebude hned od začátku vztahovat i na Čínu a další země, které jsou hlavním zdrojem padělaného zboží“, protože se dohoda nevyjednává v rámci Světové obchodní organizace popř. Světové organizace duševního vlastnictví).

¹⁸ ROITHOVÁ, Z. *Padělky jsou rakovinou vnitřního trhu a EU hledá zoufale lék* [online] 21. dubna 2010, [cit. 22. srpna 2010]

Dostupné na http://www.roithova.cz/tiskove_zpravy/997/.

¹⁹ Report on the 9th Round of Negotiations, Lucerne/Switzerland, 28 June – 1 July 2010, Agreed Press Release

Anti-Counterfeiting Trade Agreement, http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=180&langId=en

²⁰ ŠTĚRBOVÁ, L. *ACTA – protipirátská dohoda, která by nás měla zajímat* [online]. 9.7.2010, Britské listy 10.10.2010.

Dostupné <http://www.blisty.cz/2010/7/9/art53407.html>.

„Dohoda ACTA by měla zajímat nás všechny, neboť se při pasivním přístupu můžeme ocitnout v situaci, že pouhé podezření na nelegální užití autorských práv nebo i nechtěné otevření webových stránek s nelegálním obsahem (víte, na co klikají vaše děti?) povede k odpojení od internetu celých domácností.“²¹ Dle mého názoru by takové extrémní opatření stěžovalo každodenní práci s internetem nejen jednotlivcům, ale i hospodářským subjektům. Ohledně dohody panuje řada obav týkajících se transparentnosti jednání, a aby byl text dohody odtajněn (poprvé duben 2010), musela být Evropská komise a Rada EU k odtajnění informací týkající se budoucí mezinárodní dohody proti padělkům vyzvána. Pokud bude uzavřena a schválena Evropským parlamentem (sjednávaná dohoda patří do výlučných kompetencí Komise, řadí se pod společnou obchodní politiku, a to jednak jako dohoda obchodní, jednak jako dohoda řešící obchodní aspekty práv k duševnímu vlastnictví), bude ACTA dle Lisabonské smlouvy platit pro členské státy EU bez ratifikací v národních parlamentech.

Zpráva²² o průběhu švýcarského jednání ubezpečuje, že dohoda nevytvoří žádná nová práva k duševnímu vlastnictví ani nerozšíří či nezužít stávající, nezasáhne do základních práv a svobod občanů, nezmocní celní úřady k prohlídce cestovních zavazadel a osobních elektronických zařízení, neovlivní tranzit legitimně vyrobených generických léků. Nadto slibuje, že do části o opatřeních na hranici nebudou zahrnuty patenty. Zveřejněním této poměrně podrobné zprávy došlo ke zvýšení transparentnosti jednání, avšak dopady konkrétních opatření v ní zmíněny nejsou.

Protože jsem nenašla žádnou analýzu zpracovanou odpovědným kompetentním vládním místem v ČR, předpokládám, že pokud bude vyvolána celospolečenská diskuse na toto téma, bude podnícena spíše odborníky věnujícími se tématu popř. některou z nevládních organizací.

1.3 Základní pojmy a organizace v oblasti práva informačních technologií a jeho právní ochrany

Pro orientaci v probírané problematice bude vhodné si vymezit organizaci a základní pojmy práva informačních technologií v souvislosti s problematikou doménových jmen a jejich právní ochranou.

Jako jednu z nejdůležitějších mezinárodních organizací zabývajících se zmiňovaným okruhem práv je třeba uvést Světovou organizaci duševního vlastnictví WIPO (World Intellectual

²¹ ŠTĚRBOVÁ, L. *ACTA – protipirátská dohoda, která by nás měla zajímat* [online]. 9.7.2010, Britské listy 10.10.2010. Dostupné <http://www.blisty.cz/2010/7/9/art53407.html>.

²² Report on the 9th Round of Negotiations, Lucerne/Switzerland, 28 June – 1 July 2010, Agreed Press Release Anti-Counterfeiting Trade Agreement, Dostupné http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=180&langId=en

Property Organisation), jež byla vytvořena v souvislosti s mezinárodní úmluvou ze Stockholmu v roce 1967²³, jako organizace specializovaná na oblast duševní činnosti, a to i nehmotných statků, které zpravidla nejsou zařazeny mezi předměty autorských práv. Tato organizace se snaží vytvořit potřebnou organizační strukturu k předmětné oblasti.

WIPO za účelem řešení sporů vznikajících v oblasti duševního vlastnictví vytvořilo tzv. Arbitrážní a mediační centrum WIPO, které usnadňuje hledání východisek ze vzniklých sporů o doménová jména.

„K přidělování a koordinaci doménových jmen a adres na internetu byla dříve příslušná instituce zvaná Internet Assigned Numbers Authority (IANA), zřízena Internetovou společností (Internet Society). Přidělováním doménových jmen a koordinací příslušných činností pověřila tuto instituci Federální rada sítí Spojených států (Federal Network Council). IANA pověřila praktickou správou přidělování a registrace doménových jmen instituce zvané Network Information Centers (síťová informační střediska). V současné době²⁴ koordinuje registraci doménových jmen jiná instituce, totiž Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN). Přidělování a správu doménových jmen v národních vrcholových doménách provádějí národní síťová informační střediska (Network Information Centers), např. Deutsches Network Information Center (DENIC e.G.) v Německu nebo CZ-NIC, z.s.p.o., u nás. V Evropě provádí koordinaci správy internetu včetně přidělování doménových jmen Réseaux IP Européen Network Coordination Center, který úlohu přidělování doménových jmen pod národními vrcholovými doménami přenesl právě na národní síťová informační střediska.“²⁵ Je tedy zřetelné, že organizační zajištění tohoto odvětví je propracované a stále se vyvíjí.

„Řízení systému domén je podrobena autoritě ICANN (The Internet Corporation for Assigned Names and Numbers), která je právnickou osobou neziskové povahy založenou podle práva státu Kalifornie a vykonávající dané funkce na základě dohody s vládou USA, což vyvolává obavy z jednostranného vlivu USA a nastoluje otázku legitimacy.“²⁶ Přestože si možný problém s přílišným vlivem USA uvědomuji (a v této práci bude na tento fakt několikrát poukázáno), jsem přesvědčena, že vzhledem ke skutečnosti, že USA má pravděpodobně nejrozsáhlejší judikaturu na předmětné téma, vliv americké rozhodovací činnosti je

²³ bližší a podrobnější informace viz oficiální internetové stránky organizace The World Intellectual Property Organization, [online]. 5.8.2010

Dostupné na <http://wipo.int/portal/index.html.en>

²⁴ oficiálně od 1.12.1999 viz *Introducing IANA*. Internet Corporation for Assigned Names and Numbers

Dostupné na <http://www.iana.org/about/>

²⁵ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2, str.18.

²⁶ DOBŘIHOVSKÝ, T. *Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví - v kontextu evropského práva, dohody TRIPS a aktivit WIPO*. Praha: Linde Praha, 2004. s 226, ISBN 80-7201-467-6. str.180.

nevyhnutelný a s odkazem na seznam prostudovaných rozhodnutí k této práci si troufám tvrdit převážně pozitivní.

Všechny spory o generické domény jsou dnes podřízeny jednotné a obligatorní proceduře řešení sporů podle UDRP v ICANN pověřených institucích, z nichž nejvýznamnější je již zmíněné Arbitrážní a mediační centrum WIPO²⁷.

ICANN poskytuje vcelku účinný systém pověřením soukromých společností, tzv. poskytovatelů řešení sporů, kteří vykonávají arbitrážní činnost. V současnosti²⁸ jsou ICANN akreditovány čtyři společnosti a to: Asian Domain Name Dispute Resolution Centre, National Arbitration Forum, World Intellectual Property Forum (pod které lze zařadit právě Arbitrážní a mediační centrum WIPO), a The Czech Arbitration Court Arbitration Center for Internet Disputes.

Zatímco správa generických vrcholných domén (gild – generic – top-level domains) je prováděna registrátory jednajícími pod autoritou ICANN, národní vrcholné domény (CCTLD – country code top-level domains) jsou spravovány národními registrátory.²⁹

Tito národní registrátoři zodpovídají nejen za provoz jednotlivých registrů doménových jmen národních vrcholných domén (např. .at - správcem je rakouská NIC.AT Internet Verwaltungs- und Betriebsgesellschaft m.b.H.³⁰, .ch a .li jsou spravovány švýcarskou SWITCH Internet Domains³¹, .de je spravována německou DENIC eG³² atd.), ale též za zabezpečení provozu domény nejvyšší úrovně a osvětu v oblasti doménových jmen v té konkrétní zemi.

Za zmínku stojí i mezinárodní obchodní organizace WTO (World Trade Organization), která má ve svém programu i problematiku duševního vlastnictví. „Světová obchodní organizace úzce spolupracuje se Světovou organizací duševního vlastnictví.“³³

I nelegální činnost subjektů práva citelně ovlivňují vývoj práv informačních technologií a jejich ochrany. Mezi nejčastější jednání tohoto typu v oblasti práv duševního vlastnictví patří pirátství a padělatelství, jež mají hluboký ekonomický, sociální i politický dopad na celou společnost v mezinárodním měřítku. Pro domény je typický tzv. cybersquatting neboli

²⁷ The World Intellectual Property Organization, [online]. 5.8.2010

Dostupné na <http://www.wipo.int/amc/en/center/faq/index.html>

²⁸ Internet corporation for assigned names. [online]. 5.8.2010

Dostupné na <http://www.icann.org/en/dndr/udrp/approved-providers.htm>

²⁹ DOBŘIČHOVSKÝ, T. *Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví - v kontextu evropského práva, dohody TRIPS a aktivit WIPO*. Praha: Linde Praha, 2004. s 226, ISBN 80-7201-467-6. str.180.

³⁰ Internet Verwaltungs- und Betriebsgesellschaft m.b.H. [online]. [cit. 22.8 2010]. Datenkraft.at

Dostupné na <http://www.nic.at/>

³¹ SWITCH Internet Domains, [online]. [cit. 25.června 2010].

Dostupné na <https://www.switch.ch/en/>, <https://www.switch.ch/all/>

³² DENIC eG [online]. [cit. 22.června 2010].

Dostupné na <http://www.denic.de/kontakt.html>

³³ ŠPINDLER, K. *Výkladový slovník z oblasti průmyslového a duševního vlastnictví.*, Praha 2007 1.vydání, LexisNexis CZ s.r.o., ISBN 978 – 80 – 86920 – 19 – 1, str 63.

doménové spekulantství, které je zpravidla pácháno za účelem finančního prospěchu nekalosoutěžním jednáním.

1.4 Dílčí závěr

Závěrem první kapitoly lze shrnout, že současný člověk využívá informační technologie denně, aniž by zvláštnosti povahy tohoto podílení se na světě informačních technologií přikládal patřičnou důležitost. Jen pro ilustraci lehkovážného přístupu uživatelů lze uvést společenské sítě (např. „Facebook“), na kterých lidé uvádějí nespočet osobních informací a údajů bez hlubšího zamyšlení nad následky jejich možného zneužití.

Význam internetu coby globalizátora sítí celého světa je bezesporný. Přestože jeho definice existuje bezpočet, vždy mají společné propojování různých sítí za účelem sdílení a výměny informací. Dle mého názoru existence různých definic zachycujících jeho podstatu je velkou výhodou právě pro mnohostrannost samotného internetu.

Zvyšující se počet uživatelů a jednoduchost obsluhy umocňuje jeho popularitu a využití jak v osobních životech jedinců, tak například i v ekonomické sféře. Proto zejména v souvislosti s hospodářským využitím informačních technologií je třeba se zabývat právní povahou objektů internetu. Nelze tedy opomíjet definice a výklad nejdůležitějších pojmů.

Vzhledem k vzájemnému propojení a návaznosti českých právních předpisů a mnohosti právních názorů na věc, použitelných na doménovou problematiku, lze konstatovat, že jak již bylo v první kapitole zmíněno, doménové jméno lze považovat za určitou penězi ocenitelnou majetkovou hodnotu a v návaznosti na toto s ním souvisí práva (relativní/absolutní – podle preferovaného právního názoru).

Jeden z faktorů, který musí být naplněn pro snadnou orientaci v určité oblasti je organizační struktura (viz výše WIPO), která ony subjektivní práva související s konkrétními doménovými jmény pomáhá chránit a koordinuje celý systém správy (viz výše ICANN). Pro zabezpečení vymahatelnosti těchto subjektivních práv jsou vytvořena pravidla UDRP, která zajišťují stranám sporů jednotná procesní pravidla (tak je zabezpečena předvídatelnost práva, rovnost a právní jistota stran).

Samozřejmě je třeba zmínit, že oblast tak globalizovaná jako právo informačních technologií, potažmo problematika doménových jmen a práv s nimi související, nemůže existovat izolovaně (mj. viz zmínka o spolupráci s WTO). Jedním z důkazů o mezinárodní spolupráci je i nyní projednávaná dohoda ACTA, která má potírat nelegální činnost subjektů práva, a to

v rámci smluvních stran (přesto je již nyní diskutován budoucí přesah³⁴ této dohody a možné použití pro všechny signatáře WTO). Dle mého názoru by uvažovaná platnost dohody pro všechny členy WTO měla v dlouhodobé perspektivě pozitivní dopad na možnosti vymáhat práva v této oblasti, zároveň si však uvědomuji, že toto musí být proces postupný podléhající mnoha dalším jednáním samotných členů WTO.

³⁴ ŠTĚRBOVÁ, L. *ACTA – protipirátská dohoda, která by nás měla zajímat* [online]. 9.7.2010, Britské listy 10.10.2010. Dostupné <http://www.blisty.cz/2010/7/9/art53407.html>.

2. Doménová jména – obecná charakterizace

Laicky vysvětleno, doménové jméno je adresa, pod kterou lze na internetu najít určitou webovou stránku. Jak již bylo řečeno v předchozí kapitole, legální definici pojmu doménového jména současný právní řád neobsahuje. Je nutno doménám přiznat, že je možno je považovat za předmět směny ekonomických hodnot³⁵ mezi lidmi.

Pro naplnění své funkce musí být doménové jméno uloženo na pevném disku některého z DNS - serverů (v databázi). „Fyzicky tedy existuje a to v binární podobě jako série elektromagnetických záznamů vytvořených člověkem.“³⁶ Domnívám se, že Sehnálek ve svém článku nechce slovem „fyzicky“ vyjádřit absolutní a neochvějně bytí, ve smyslu, kterým lze například charakterizovat hmotný statek (vždy je totiž nutno pamatovat na nehmotnou povahu doménového jména), ale spíše chce vyjádřit, že pokud jsou splněny nezbytné podmínky (vytvoření doménového jména – jeho podoba ve formě série elektromagnetických záznamů – a možnost užití počítače jako prostředku, jímž lze doménové jméno vnímat), lze považovat s určitým nadhledem doménové jméno za fyzicky existující.

Jak vysvětluje odborná literatura³⁷ lze doménové jméno z technického hlediska považovat za určitý numerický kód umožňující identifikaci konkrétního počítače, který je součástí struktury počítačových sítí. V rámci sítě internet je nutné, aby se cílový kód počítače lišil od cílových kódů všech ostatních počítačů v síti tvořící síť internetu.

Numerické kódy jsou převedeny do určitého sledu písmen, změna jejich pořadí vede ke změně adresy, doménové jméno je tedy internetová adresa. „Soubory dat, k nimž lze získat přístup prostřednictvím identifikace určitého počítače doménovým jménem, se nazývají webovými³⁸ stránkami.“³⁹

Kromě identifikace konkrétní internetové adresy má doména bezpočet dalších funkcí, jako je vyhledávací, informační, propagační nebo soutěžní funkce.

Nutno také zdůraznit, že z prostudované literatury⁴⁰ k tématu je patrné, že česká odborná veřejnost i WIPO považuje definování doménového jména jako věci movité za nevhodné pro přílišnou extenzivnost takového výkladu.

³⁵ ŠVESTKA, J. a kol. Občanský zákoník komentář. 10.vydání, C.H.Beck Praha 2006, ISBN 80-7179-486, str.

³⁶ SEHNÁLEK, D. *Právní povaha doménového jména*. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 20.května 2003, [cit. 22.června 2009]. Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>.

³⁷ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2. str.13.

³⁸ případně také internetový portál

³⁹ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2. str.17.

⁴⁰ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2. str.13., SMEJKAL, V. a kol. *Právo informačních a telekomunikačních systémů. 2.aktualizované a rozšířené vydání* Praha CH BECK 2004 770s, ISBN 80-7179-765-0.,

Česká odborná veřejnost se dále kloní k názoru⁴¹, že domény jsou relativní subjektivní právo⁴² jeho majitele vůči registrátorovi. Domnívám se, že tento názor převažuje proto, že je zde dána obecná povinnost třetích osob, na smlouvě nezúčastněných (smlouva mezi vlastníkem domény a registrátorem domény) žádným způsobem toto právo nerušit a zdržet se veškerého chování, které by mohlo bránit stranám v plnění jejich závazků vyplívajících pro ně ze smlouvy o registraci. Relativní povaha vztahu je samozřejmě dána samotným vztahem smluvním.

Tedy aplikováno na příklad majitele domény registrujícího u českého registrátora lze na doménové jméno nahlížet jako na nárok oprávněného, založený smlouvou o registraci doménového jména se sdružením CZ.NC na zřízení a vedení zápisu tohoto jména v databázi jmenných serverů registrátora, a povinnost třetích osob, které nejsou součástí zmiňované smlouvy, nerušit výkon zaregistrovaných práv.

Existuje však také názor, který považuje domény za absolutní práva. A to v případě⁴³, že jsou taková práva založena právním předpisem.

Z prostudovaných odborných článků⁴⁴ je patrné, že důležitost domén je kladena na roveň označením, jako jsou obchodní firma či ochranná známka, a právě tyto instituty jsou nejčastěji používány při ochraně tam, kde jiný postup ochrany doménových jmen nestačí.

Doménové jméno je možné zaregistrovat jako ochrannou známku, popřípadě si jako doménu zaregistrovat obchodní firmu podnikatele, což podnikatelé působící na internetu obvykle také činí.

Vzhledem ke stavu naší právní úpravy⁴⁵ ochrany práv souvisejících s právy k doménovým jménům, je nutno v případě, že subjekt vlastníčí určitou doménu nesouhlasí s registrací zaměnitelné domény jiným subjektem, zahájit s tímto majitelem doménového jména soudní spor, a na svou obranu užít obecné normy českého práva upravující jak ochranu duševního vlastnictví, tak například i obchodních vztahů, jedná-li se o spor podnikatelů.

DOBŘICHOVSKÝ, T. *Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví - v kontextu evropského práva, dohody TRIPS a aktivit WIPO*. Praha: Linde Praha, 2004. s 226, ISBN 80-7201-467-6.

⁴¹ SEHNÁLEK, D. *Právní povaha doménového jména*. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 20.května 2003, [cit. 22.června 2009]. Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>.

⁴² SEHNÁLEK, D. *Právní povaha doménového jména*. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 20.května 2003, [cit. 22.června 2009]. Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>.

⁴³ MALIŠ, P. *Právní povaha doménových jmen 2.díl*. [online]. právoIT.cz - Server o internetovém a počítačovém právu 5.května 2010, [cit. 22.srpna 2010]. [Tvorbá www stránek MACHIN.cz](http://www.pravoit.cz/article/pravni-povaha-domenovych-jmen-ii-dil). Dostupné na: <http://www.pravoit.cz/article/pravni-povaha-domenovych-jmen-ii-dil>.

⁴⁴ DOLEČEK, M. *Nehmotné statky - ochranné známky a další práva k nehmotným statkům* [online]. 04.08.2009 [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/nehmotne-statky-ochranne-znamky-opu/1000818/52244/>, 10. SEHNÁLEK, D. *Právní povaha doménového jména*. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 20.května 2003, [cit. 22.června 2009]. Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>, 4. JANSKA, L. *Konflikt domény s ochrannou známkou nebo obchodní firmou*. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 13. října 2006, [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/konflikt-domeny-s-ochrannou-znamkou-nebo-obchodni-firmou>

⁴⁵ viz kapitola 1.1.Právní úprava na komunitární úrovni

Dle odborných zdrojů⁴⁶ k této majetkové hodnotě existuje podobně jako u dalších předmětů duševního vlastnictví právo užívání. Samozřejmě tímto není opomíjeno množství dalších práv k doménám náležícím jim jako k předmětu občanskoprávních vztahů (např. právo zcizit apod.).

Je třeba uvést, že vhodný výběr doménového jména značně ovlivňuje postavení subjektů hospodářské soutěže a jejich konkurenceschopnost. Vhodným doménovým jménem je možné uvést případný subjekt do povědomí zákazníka či upozornit na nabízené výrobky a služby.

2.1. Podstata zásad systému doménových jmen, struktura a druhy doménových jmen

Podstata systému doménových jmen je založena na principu dobrovolnosti (pouze minimální regulace týkající se jen dílčích oblastí (např. cybersquattingu – viz ACPA).

Základním principem přidělování domén je „kdo přijde první“ („first come, first served“) ⁴⁷, a je v působnosti majitele domény vyvarovat se kolizi s právy třetích osob (zdrojem informací je pro něj pro tento účel WIPO vytvořená zvláštní databáze známek vedená WIPO).

Ona stromová struktura, která tvoří systém doménových jmen je příznačná pro celé odvětví výpočetní techniky, protože tvoří určitou hierarchii. Na pomyslném vrcholu této hierarchie stojí tzv. vrcholná doména (top level domain) jako je např. .cz. Následuje doména o stupeň nižší než je top level domain (second-level domain), kterých může být na jedné top level doméně zaregistrováno více.

Dále se lze setkat s tzv. subdoménami (označení počítačů určité složky osoby nebo jiné instituce, jež si nechala zaregistrovat onu nižší než top level doménu) a tzv. hostname⁴⁸ (označení již konkrétního počítače tvořícího součást počítačové sítě složky oné osoby nebo jiné instituce se zaregistrovanou doménou). Existují však i jiné způsoby členění této oblasti.

Doménová jména lze dle druhu vrcholné domény dělit na národní a generická. Národní vrcholné domény jsou registrovány institucemi vázanými na určitý stát. „Toto kritérium je v prostředí internetu vytvořeno zcela uměle a z praktických důvodů. Neodráží ani státní příslušnost fyzických osob, pro něž jsou zaregistrována doménová jména v příslušné vrcholné doméně, ani sídlo, rozhodné právo nebo jiné právní, ale ani faktické pojítko mezi právnickou

⁴⁶ SMEJKAL, V. a kol. *Právo informačních a telekomunikačních systémů*. 2.aktualizované a rozšířené vydání Praha CH BECK 2004 770s, ISBN 80-7179-765-0., MALIŠ, P. *Právní povaha doménových jmen 2.díl*. [online]. právoIT.cz - Server o internetovém a počítačovém právu 5.května 2010, , [cit. 22.srpna 2010]. [Tvorba www stránek MACHIN.cz](http://www.pravoit.cz/article/pravni-povaha-domenovych-jmen-ii-dil)
Dostupné na: <http://www.pravoit.cz/article/pravni-povaha-domenovych-jmen-ii-dil>.

⁴⁷ DOBŘICHOVSKÝ, T. *Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví - v kontextu evropského práva, dohody TRIPS a aktivit WIPO*. Praha: Linde Praha, 2004. s 226, ISBN 80-7201-467-6. str.180.

⁴⁸ WELS, S. *Domain Names for Dummies*.1.vydání New York 2001, New York Times Editorial s.241, , ISBN 978-0764553172

osobou nebo jinou institucí, pro níž je příslušné doménové jméno v dané vrcholné doméně zaregistrováno, k určitému státu.“⁴⁹ Příkladem může být i sdružení CZ.NIC, u kterého má možnost podmínky splnit například i subjekt zahraniční.

Samozřejmě musí dojít k naplnění vnitrostátně požadovaných kritérií. „Doménová jména registrovaná v národních vrcholných doménách mají tedy jako jakákoliv doménová jména globální povahu a účinky registrace nejsou omezeny na území určitého státu (jsou však samozřejmě omezeny na virtuální prostor daný příslušnou vrcholnou doménou).“⁵⁰

Generické domény jsou registrovány příslušnými institucemi v rámci vrcholných domén vytvořených na základě jiných kritériích, než je vztah k určitému státu, jako jsou kritéria věcná nebo obsahová. Byly uměle zavedeny pro praktické účely, mohou například umožnit uživateli získat prvotní informace o druhu instituce, která si nechala zaregistrovat doménové jméno v příslušné vrcholné doméně.

2.2. Výběr doménového jména⁵¹

Vybrat dnes doménové jméno není jednoduchou záležitostí. Musí splňovat nespočet kritérií, existují například i doménová jména velké finanční hodnoty pro svou výstižnost a schopnost upoutat uživatele internetu. Doménové jméno se skládá ze dvou částí – top-level a second-level domény (pojmy vysvětleny v předchozí kapitole).

Jako příklad typických top-level domén může sloužit tento demonstrativní výčet i se zpravidla typickým užitím:

Generické TLD dle seznamu IANA (gTLD)⁵² (chci jen zdůraznit, že pokud zde uvádím typické domény pro určitá odvětví, neznamená to, že je TLD uzavřená – jako je tomu u .gov a .mil)

.aero	typické pro letecký průmysl
.asia	tzv.otevřená TLD - neomezené použití
.biz	pro obchodní subjekty
.cat	katalánský jazyk a kultura

⁴⁹ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2, str.16.

⁵⁰ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2, str.16.

⁵¹ 2010 European Domain Centre ApS. Check domain availability for all domains [online],[cit. 22.srpna 2010]. Dostupné na http://www.europeandomaincentre.com/?gclid=CPr9_u3jzKMCFRAFZgodDTFdtg

⁵² UNINETT Norid AS. Domain name registries around the world[online]. Dostupné na <http://www.norid.no/domenenavnbasereg/domreg.html>

.com	typické pro komerční organizace (servery)
.coop	pro družstva
.edu	typické pro vzdělávací instituce
.eu	určena je pro subjekty (založené) v členských zemích EU, jakož i pro osoby s trvalým pobytem na teritoriu EU (od roku 2006)
.gov	pro americké vládní entity (tzv. uzavřená doména s omezeným užitím)
.info	tzv.otevřená TLD - neomezené použití
.int	mezinárodní organizace
.jobs	portály práce, pracovní agentury, ...
.mil	americké ministerstvo obrany (tzv. uzavřená doména s omezeným užitím)
.mobi	mobilní zařízení
.museum	muzea
.name	pro registraci jednotlivců
.net	typické pro interaktivní diskusní skupiny
.org	typické pro neziskové organizace
.pro	pro účetní, právníky, a lékaře
.tel	zveřejňování kontaktních údajů
.travel	cestování, cestovní agentury, ...
.xxx	pro poskytovatele zábavy pro dospělé – s pornografickým obsahem (veřejně oznámeno schválení používání 25. 6. 2010 ⁵³)

Národní TLD (ccTLD):

.fr	pro francouzské top-level domény
.cz	pro české top-level domény
.gr	pro řecké top-level domény
.at	pro rakouské top - level domény
.ch	pro švýcarské top-level domény
...	

⁵³ GOLDBERG,S. *Porn sites get their own domain: '.xxx'*[online].25.6.2010[cit. 22.srpna 2010]
Dostupné na <http://edition.cnn.com/2010/TECH/web/06/25/xxx.domain/index.html#fbid=PxDlymZ2xvx&wom=false>

Vhodné doménové jméno by mělo uživatele internetu zaujmout, představit webovou stránku, pod uvedeným doménovým jménem. Takové jméno by mělo být také lehce zapamatovatelné a vytvářet vhodný dojem co do důvěryhodnosti a solidnosti⁵⁴.

Nadto musí pro registraci doména splňovat i zákonné požadavky, o kterých je pojednáno v dalších kapitolách.

Jednou z nejoblíbenějších top-level domén je .com⁵⁵. “Doménu .com spravuje společnost VeriSign jakožto centrální registr domén druhého stupně v doméně .com, které si případní zájemci mohou zaregistrovat prostřednictvím registrátorů na celém světě, tedy i v České republice.”⁵⁶ I při registraci doménového jména .com zprostředkovaně přes českého zástupce bude informace o registraci uložena na serverech VeriSign.

I přes popularitu domény .com je nutno upozornit na situaci, ve které se může vlastník takto zaregistrované domény ocitnout. V případě vyvstalého konfliktu v souvislosti s právy k doménovému jménu např. se zaregistrovanou ochrannou známkou, kde majitelem ochranné známky bude subjekt registrující známku ve Spojených státech, a vlastník domény provedl její registraci mimo USA, bude určena věcná příslušnost federálního soudu amerického, dle místa, kde sídlí centrální registr pro doménu .com v souladu se zákonem Spojených států o ochraně spotřebitelů proti cybersquattingu (ACPA)⁵⁷ a to i přesto, že tento soud nemá osobní jurisdikci nad vlastníkem domény ani nad jeho registrátorem v jiném státě (podrobněji rozvedeno v kapitole 5. Přístup k problematice doménových jmen ve vybraných zahraničních právních řádech).

Jako příklad tohoto jevu lze uvést případ GlobalSantaFe Corp. V GlobalSantaFe.com⁵⁸, kdy navíc americký federální soud použil pravidlo “first – in – time”, které Spojené státy používají, když americký federální soud uplatní svou jurisdikci nad doménovým jako první. Dle tohoto pravidla pak zahraniční soud svou jurisdikci uplatnit nemůže. Avšak jak americký soud dokázal v případě Hawes v. Network Solutions Inc.⁵⁹, toto pravidlo platí pouze za situace, kdy první uplatní svou jurisdikci americký soud, v opačném případě se nepoužije. Z toho lze

⁵⁴ WELLS, S. Domain Names for Dummies.1.vydání New York 2001, New York Times Editorial s.241, , ISBN 978-0764553172.

⁵⁵European Domain Centre ApS, Popular top level domains, The World Intellectual Property Organization, [online]. 5.8.2010,

Dostupné na http://www.wipo.int/amc/en/domains/statistics/domains_tld.jsp?tld=com, http://www.europeandomaincentre.com/?gclid=CPr9_u3jzKMCRAFZgodDTFdtg

⁵⁶ HRUBEŠOVÁ, H. *Proč si neregistrovat doménové jméno pod doménou nejvyššího stupně „.com“ aneb jak je to s jurisdikcí amerických soudů.* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 13. října 2006, cit. 22. června 2009]. Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=1928185>.

⁵⁷ Anticybersquatting Consumer Protection Act (ACPA), 15 U.S.C. § 1125(d)

⁵⁸ GlobalSantaFe Corp. v. GlobalSantaFe.com 250 F. Supp. 2d 610 (E.D.Va.2003) viz HRUBEŠOVÁ, H. *Proč si neregistrovat doménové jméno pod doménou nejvyššího stupně „.com“ aneb jak je to s jurisdikcí amerických soudů.* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 13. října

⁵⁹ Hawes v. Network Solutions Inc. 337 F. 3d 337 (4th Cir. 2003)

vyvodit, že přestože je doména .com velmi zpopularizovaná, vymáhání spravedlnosti ve vzniklých sporech je nesnadné⁶⁰. I ze statistik WIPO⁶¹ vyplývá, že registrace .com není nejvhodnější investice do stabilního doménového jména.

2.3. Výhrada doménového jména

Jak již bylo zmíněno, domény druhého stupně se registrují. Zatímco například⁶² ve Francii nebo na Slovensku⁶³ či ve Finsku⁶⁴ je požadován domicil žadatele v zemi u právnických i fyzických osob, řada jiných zemí Evropy se přizpůsobuje nynějším trendům a podmínky registrace nejsou tak restriktivní⁶⁵. Mezi požadavky, které je třeba splnit při takové registraci, zpravidla patří právní existence subjektu, zletilost (někdy je požadována i místní kontaktní adresa pro potřeby registrace, předložení společenské smlouvy případně potvrzení o obchodních vztazích se státem registrace). Tyto požadavky představují jen demonstrativní a značně zobecněný výčet podmínek vytvořený na základě prostudované literatury k této práci.

2.3.1. Míra restrikcí při registraci doménového jména

Pro ilustraci restriktivního přístupu je tedy možno uvést již jednou výše zmíněný restriktivní způsob registrace na Slovensku. Registrace domény.sk, se řídí tzv. Pravidly správce národní domény⁶⁶. Správcem slovenské národní domény je akciová společnost SK-NIC. Každý právní subjekt, který si chce doménu.sk registrovat, musí formou podání návrhu s touto společností uzavřít smlouvu, k níž přikládá příslušné dokumenty prokazující, že je buďto právníkou osobou s oprávněním podnikat na území Slovenské republiky, slovenská právní osoba nebo zletilá fyzická osoba se způsobilostí k právním úkonům se slovenským občanstvím a s trvalým bydlištěm na území Slovenska.

⁶⁰ HRUBEŠOVÁ, H. *Proč si neregistrovat doménové jméno pod doménou nejvyššího stupně „.com“ aneb jak je to s jurisdikcí amerických soudů.* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 13. října 2006, [cit. 22. června 2009]. Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=1928185>

⁶¹ The World Intellectual Property Organization, [online]. 5.8.2010

Dostupné na http://www.wipo.int/amc/en/domains/statistics/domains_tld.jsp?tld=com

⁶² PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

⁶³ SK-NIC, a.s., [online]. 8.06.2010

Dostupné na <https://www.sk-nic.sk/kontakty/pravidla.18.8.2004.jsp>

⁶⁴ Finnish Communications Regulatory Authority (FICORA), [online]. 8.06.2010

Dostupné na <https://domain.ficora.fi/fiDomain/aca.aspx?language=en-GB&Target=Help#help1>

⁶⁵ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

⁶⁶ podrobné informace o aktuálních pravidlech registrace a správy slovenské národní domény viz www.sk-nic.sk

Francouzskou národní doménu .fr spravuje společnost AFNIC⁶⁷. Doména .fr je určena pouze pro fyzické a právnické osoby s domicilem ve Francii a od 20.června 2006⁶⁸ je otevřena všem zletilým občanům, kteří si mohou volně zaregistrovat doménové jméno, tzn. bez prokazování právního původu pro registraci konkrétní domény (předtím bylo potřebné prokázat své právo k doménovému jménu např. prokázáním poskytování služeb nebo doložením společenské smlouvy).

Evropská doména .eu je spravována subjektem EURID, který byl vybrán Komisí EU pro smluvní pověřování jednotlivých registrátorů, jež zajišťují registraci pro zájemce. Tito zájemci⁶⁹ jsou však omezeni domicilem na území členských států EU.

Doména .cz je registrována prostřednictvím určeného registrátora, soukromého subjektu, který se při registraci a ochraně doménového jména řídí dohodnutými pravidly. V případě domény .cz se použije obecných zásad pro oblast doménových jmen – first com first serve, dobrovolnost a samoregulace - je třeba zdůraznit, že i Česká republika patří k evropským zemím s méně restriktivním přístupem pro registraci jak pro fyzické, tak i právnické osoby jsou pravidla volnějšího charakteru, doménu .cz si mohou registrovat u určeného registrátora subjekty tuzemské i zahraniční.

Registrací si majitel domény vyměňuje ochranu jeho práv k doméně, tedy ochranu onoho přiřazeného jména konkrétní IP adrese.

Zejména pro podnikatelské subjekty je v současnosti, v době, která nabízí služby e-commerce nutné po registraci chránit před registrací zaměnitelných doménových jmen.

Pokud tedy například český právní subjekt, majitel konkrétní domény nesouhlasí s registrací zaměnitelné domény jiným právním subjektem, použije na svou obranu obecné normy českého práva, upravující ochranu duševního vlastnictví, nadto jsou-li strany sporu podnikateli, využijí normy českého práva pro oblast obchodních vztahů.

„Domény třetího a dalšího stupně⁷⁰ si může libovolně zřídit vlastník domény druhého stupně a není třeba je nikde registrovat.“⁷¹ Protože v České republice není žádný speciální orgán, jež by se věnoval čistě řešení sporů vzniklých z doménových jmen, je vhodné snažit se o smírné vyřešení sporu prostřednictvím určitého mediátora či za pomoci rozhodčího soudu (se

⁶⁷ Association Française pour le Nomme Internet en Coopération

⁶⁸ SÝKORA, M. *Restrikce při registraci domén a jejich důsledky*. [online]. www.pravoit.cz, 13. prosince 2006 [cit. 25. října 2009]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/restrikce-pri-registraci-domen-a-jejich-dusledky>.

⁶⁹ Nařízení Parlamentu a Rady 2002/733/ES o zavedení vrcholné domény

⁷⁰ myšleno subdomény

⁷¹ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

souhlasem protistrany). Poprvé se zavedení rozhodčího řízení do doménových sporů objevuje v České republice již v roce 2003⁷².

V případě domény.cz je v současnosti využíváno k řešení sporů Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky.

Každé doménové jméno registrované pod doménou .cz musí zejména vyhovovat normám RFC 1034, 1035, 1122, 1123 (Request For Comments⁷³) a jakýmkoliv je nahrazujícím nebo doplňujícím normám (doménové jméno může obsahovat pouze znaky [a-z,0-9,-]; délka doménového jména je nejméně 1, nejvýše 63 znaků; nesmí začínat, ani končit znakem "-" a nesmí obsahovat dva znaky "-" za sebou).⁷⁴ Doménu .cz si může registrovat na 1 až 10 let kdokoliv bez omezení⁷⁵.

Doména .eu⁷⁶ může obsahovat minimálně 2 a maximálně 63 znaků, nesmí se skládat z kódu země alfa-2, jak je stanoveno v Pravidlech všeobecné politiky, znak "-" nesmí být v názvu domény použit současně jako třetí a čtvrtý znak. Doménu .eu může registrovat osoba s trvalým pobytem na území EU, a to pouze na 1 rok dopředu. Od 10. prosince 2009⁷⁷ začala registrace domén .EU s diakritikou tzv. IDN (Internationalized Domain Names).

Obecně lze však konstatovat, že systém registrací IDN spustila ICANN 16. listopadu 2009⁷⁸.

2.3.2. Průběh registrace u CZ.NIC

Správce české národní domény.cz je zájmové sdružení právnických osob, založené roku 1998, CZ.NIC, z. s. p. o.. Jak samo toto sdružení na internetových stránkách uvádí, mezi jeho hlavní činnosti patří "provozování registru doménových jmen .CZ,... zabezpečení provozu domény nejvyšší úrovně CZ a osvěta v oblasti doménových jmen"⁷⁹. Sdružení je členem mezinárodních organizací, mimo jiné i sdružení EURid, spravujícího již zmíněnou doménu .eu.

⁷² TRÁVNÍČKOVÁ, S. Stane se rozhodčí řízení řešením doménových sporů? [online]. Lupa.cz (www.lupa.cz), server o českém Internetu [cit. 17. 7. 2008].

Dostupné na <http://www.lupa.cz/clanky/rozhodci-rizeni-resenim-domenovych-sporu/>

⁷³ žádost o komentáře, která se používá pro označení řady standardů a dalších dokumentů popisujících Internetové protokoly, systémy apod.

⁷⁴ PRAVIDLA PRO TVORBU DOMÉNOVÉHO JMÉNA, Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz, k 1.1.2010

⁷⁵ 2.6 REGISTRACE DOMÉNOVÉHO JMÉNA, Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz, k 1.1.2010

⁷⁶ The European Registry of Internet Domain Names, Technická omezení [online]. 5.8.2010

Dostupné na <http://www.one-identity.eu/cs/domenova-jmena-eu/technicka-omezeni>

⁷⁷ Subreg.CZ Novinky [online]. 10.12.2009

Dostupné na <https://subreg.cz/cz/login/news/>

⁷⁸ Internet corporation for assigned names. [online]. 5.8.2010

Dostupné na <http://www.icann.org/en/topics/idn/>

⁷⁹ CZ.NIC, z. s. p. o., [online]. [cit. 24.3.2010].

Dostupné na <http://www.nic.cz/page/351/24.3.2010>

Již na úvod této podkapitoly je třeba poznamenat, že vzhledem k faktu, že registrátoři CZ.NIC domény v centrálním registru registrují až po zaplacení zákazníkem, je zcela přirozené, že rychlost registrace se bude odvíjet od rychlosti platby. Jako zajímavost je možno uvést, že lze platit nejen dnes již zcela běžným převodem z účtu či kreditní kartou, ale také formou předplacené zálohy, jež může proces registrace⁸⁰ urychlit.

Stejně jako u registrace jiných národních domén i v případě domény .cz je pro určení držitele domény rozhodující údaj příslušné organizace (v tomto případě CZ.NIC). Sdružení se snaží o zabezpečení dat i práv držitelů. Ti si mohou zvolit údaje, jež chtějí skrýt běžnému uživateli. Volba skrývaných údajů je čistě na straně držitele a toto skrytí má zabránit možnému zneužití dat, týká se veřejně prohledávaných služeb a vymíněná skrytá data jsou tak známa jen určenému registrátorovi.

Držiteli je umožněno dokonce zablokovat budoucí změny týkající se jím zaregistrované domény s nutností jeho souhlasu k takovýmto změnám. Tato blokáce probíhá přímo u registrátora formou potvrzení úředně ověřeným podpisem nebo zaručeným elektronickým podpisem.

Také si držitelé mohou dohodnout tzv. zabezpečenou změnu registrátora, kdy je mu k transferu domény uděleno konkrétní heslo, které je jen určitým zabezpečením proti útoku třetích osob, nenahrazuje však autorizaci změny u registrátora.

Běžnou součástí smlouvy o registraci je i doložka o rozhodčím řízení, která ošetřuje volbu způsobu řešení případně vzniklých sporů z práv k určitému doménovému jménu. Všechny uvedené informace jsou přístupné na internetových stránkách sdružení NIC.CZ a jejich aktuálnost je možné si v případě pochybností ověřovat kontaktem informačního oddělení sdružení.

Z výše uvedeného plyne, že se CZ.NIC snaží o ochranu osobních údajů a větší bezpečnost dat držitelů. Dle mého soudu se využitím informačních technologií a možnosti vzdáleného přístupu⁸¹ jedná o jednoduchý a efektivní způsob registrace. Nadto může sdružení rychle reagovat na požadavky držitelů a samotná registrace domény včetně všech záznamů jako faktický úkon je dokončena za několik sekund.

⁸⁰ podrobný popis průběhu registrace viz internetové stránky sdružení nic.cz

⁸¹ vzdálený přístup je technologie umožňující přístup vzdáleným uživatelům k firemním prostředkům jako jsou databáze, e-mail, prezentace, aplikační software, objednávkový systém atd.

2.4 Dílčí závěr

Ve druhé kapitole jsem zmínila, že problematika týkající se domén má i technický rozměr. Řečeno metaforicky doménové jméno je určitým klíčem k souboru dat na konkrétní webové stránce popř. internetovém portálu. Také jsem se snažila zdůraznit multifunkčnost domény (viz výčet v úvodu druhé kapitoly), jenž je hlavní předností domény jako internetového objektu.

Vzhledem k faktu, že jsou doménová jména kladena na roveň označením (využití příslušných institutů na ochranu označení také na ochranu doménových jmen), lze předcházet sporům v oblasti domén stejnou opatrností při výběru doménového jména jako je vyžadována pro výběr vhodného označení.

Co se týče oněch systematických dělení tohoto odvětví uváděných v podkapitole 2.1 této práce, chtěla bych akcentovat, že se jedná o uměle vytvořenou hierarchizaci oblasti, která ve spojení s požadovanými kritérii jednotlivých států tvoří praktickou základnu pro registraci, užívání a změny v oblasti doménových jmen a práv s nimi souvisejících. Nutno uvést, že ona věcná a obsahová kritéria neomezují účinek registrace a doména nepozbývá svou globální povahu.

Pokud však doménové jméno splní všechna požadovaná kritéria, ale nebude sto zaujmout, představit a určitým způsobem poskytovat dojem solidnosti, jeho finanční hodnota bude mizivá. I v případě populárních vrcholových domén však nelze garantovat, že si jejím zaregistrováním subjekt zajistí bezproblémovou formu prezentace na internetu (viz podkapitola 2.2).

Proto je stěžejní investovat do co nejstabilnějšího doménového jména s vhodnou vrcholovou doménou, a vždy při takovém rozhodnutí zvolit adekvátní vyváženost „kvality“ a ceny.

I samotná pravidla správců národních domén (přesto, že trendem je co nejmenší restriktivnost) pomáhají chránit proti zaměnitelným doménovým jménům. Například pro podporu oprávněnosti registrace doménového jména je zpravidla nutno doložit příslušnou dokumentaci o veškerých rozhodných skutečnostech. Míra ochrany je samozřejmě závislá i na přání vlastníka doménového jména a vyjednaných smluvních podmínkách se správcem národní domény (viz např. ochrana údajů vlastníka doménového jména poskytovaná CZ.NIC).

3. Doménová jména jako subjektivní práva

Vzhledem k odborné literatuře⁸² lze tvrdit, že pojem subjektivního práva je v teoretické rovině věci interpretace stanovisek odborníků. V této práci se přikláním k výkladu tohoto pojmu dle Beckova komentáře obchodního práva⁸³, který považuje za subjektivní právo objektivním právem stanovenou a garantovanou míru možného chování osoby, jejímž obsahem je i nárok vyžadovat určité chování od třetích osob, a jenž umožňuje dovolávat se ochrany či zásahu státu ve svůj prospěch. „Podmínky, za nichž lze určité subjektivní právo přiznat, bývají zpravidla relativně konkrétně a přesně stanoveny právem v objektivním smyslu. Někdy ovšem takové podmínky z právního řádu přímo nevyplývají, což je právě případ práv související s doménovými jmény.“⁸⁴

3.1 Představení „Soft law“ problematiky

Je nutno mít na paměti, že doménová jména a vztahy s nimi související jsou zcela závislá svým využitím na neustále se rozvíjející internetové síti. Mám za to, že s ohledem na rychlost vývoje internetu a vztahů v rámci jeho možností vznikajících, je třeba, aby zde právní úprava byla pružnější a rychleji aktualizovatelnější než v jiných právních odvětvích. Dle R. Pelikánové je jednou z možných cest k dosažení těchto cílů samoregulace⁸⁵. Využívají se přirozenoprávní pravidla s normativním charakterem (např. již v úvodní části této práce zmiňovaná zásada „first come, first serve“) spolu s pravidly nestátního původu (např. ICANN a národní registrátoři). Všechna tato pravidla mají zrychlovat registraci doménových jmen a zefektivňovat jejich užívání. V publikaci R. Pelikánové je soubor fakticky uplatňovaných pravidel normativního charakteru nestátního původu označován jako tzv. soft law.

V dnešní době jde o všeobecně uznávaný právní termín, se kterým se lze setkat v odborné literatuře zcela běžně.

Při využití soft law rozhodčími institucemi, které jej nejhojněji aplikují, jde vždy o snahu o zachování určitého standartu právní jistoty pro zúčastněné strany a spravedlivé posouzení zájmů všech zúčastněných stran.

Osobně se přikláním k názoru, že budoucí novotvorba související s touto oblastí bude vycházet právě ze soft law, nadto soudím, že inspirace soft law má sjednocující charakter pro

⁸² ŠTENGLOVÁ, I. a kol. Obchodní zákoník komentář. 12.vydání, C.H.Beck Praha 2009, ISBN 978 - 80-7400 -055 - 3.

⁸³ ŠTENGLOVÁ, I. a kol. Obchodní zákoník komentář. 12.vydání, C.H.Beck Praha 2009, ISBN 978 - 80-7400 -055 - 3.

⁸⁴ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

⁸⁵ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

jednotlivé národní úpravy. Z dlouhodobého hlediska by mohlo dokonce dojít k odstranění některých rozdílů řešení sporů v souvislosti s doménovými jmény na vnitrostátních úrovních jednotlivých států.

Jednotná pravidla rozhodování sporů týkajících se doménových jmen (tzv. Uniform Domain Name Dispute Policy, vydaná ICANN), a rozhodnutí rozhodčích orgánů pověřených jejich aplikací, jsou v této souvislosti nejčastěji zmiňovaným tvůrčím zdrojem jak pro změny národních úprav tak pro rozhodovací praxi národních soudů. Dále uvádí JUDr. Pelikánová, že soft law je vzhledem k národním právním úpravám v poměru komplementarity a lze zde najít nespočet propojení s národními právními řády, nutno však zdůraznit, že rozhodčí instituce dodržují kogentní národní úpravy.

3.2 Vymáhání subjektivních práv

Následující kapitola je čerpána především z odborných článků a judikatury, tedy ze zdrojů, ve kterých již téma určitým způsobem bylo zpracováno. Tuto formu jsem zvolila proto, že interpretace samotného pojmu subjektivního práva je definována různě a já jsem se snažila vybírat pouze stejným směrem orientované názory, pro komplexnost obsahu kapitoly.

K porušování subjektivních práv z duševního vlastnictví dochází zpravidla za účelem zisku, a i samotné deliktní chování se vyvíjí.

3.2.1 Spekulantství

Doménové spekulantství, neboli cybersquatting, je pácháno zejména v podnikatelské sféře a to ve zlé víře, zpravidla za účelem zisku, nekalosoutěžním jednáním. Jde o vysoce nežádoucí situaci, kdy dochází k zaregistrování si doménového jména shodného či zaměnitelného s obchodní firmou, názvem výrobku či služby nebo ochrannou známkou s cílem získání majetkového či nemajetkového prospěchu na úkor jiné osoby. Tímto spekulantů zasahují do práv třetích osob. Nutno zdůraznit, že obezřetnosti proti porušení práv třetích osob je třeba dbát již při registraci doménového jména, a mít toto na paměti i během jeho užívání.

Každé by mělo být unikátní. Z toho plyne, že nelze pro různé subjekty zaregistrovat shodné doménové jméno.

V nejzávažnějších případech porušování práv duševního vlastnictví třetích osob může dojít až k naplnění některých podstat trestných činů. Zpravidla⁸⁶ však dochází k nekalosoutěžnímu jednání, které je možno kvalifikovat jako:

a) vyvolání nebezpečí záměny, které je přiblíženo v § 47 obchodního zákoníku:

V této souvislosti je vhodné zdůraznit především § 53 obchodního zákoníku, jenž se věnuje nárokům z porušených nebo ohrožených práv nekalosoutěžním jednáním⁸⁷. Poškozený může požadovat po tom, kdo se nekalé soutěže dopustil, aby se takového jednání zdržel a odstranil závadný stav. Vedle toho lze požadovat přiměřené zadostiučinění, náhradu škody, popřípadě vydání bezdůvodného obohacení.

b) porušení práv k ochranné známce s odkazem na § 8 zákona o ochranných známkách⁸⁸:

Při použití této kvalifikace je samozřejmě předpokládáno, že doménové jméno je registrováno jako ochranná známka. Při neoprávněném zásahu do práv k ochranné známce je poškozená strana oprávněna domáhat se zdržení se porušování nebo ohrožování práv a odstranění závadného stavu. Vlastník může při vzniku nemajetkové újmy požadovat přiměřeného zadostiučinění v penězích, náhrady skutečné škody a ušlého zisku a vydání bezdůvodného obohacení.

„Nicméně v případě nekalé soutěže, kdy registrace domény není vedena spekulativními úmysly, ale výhradně snahou parazitovat na pověsti či vyvolat nebezpečí záměny, to vše za účelem dosažení zisku, nezbude poškozenému nic jiného, než vyzvat druhou stranu k dobrovolnému zdržení se nekalé soutěže. Případně se lze domáhat všech svých práv soudní cestou za použití institutu předběžného opatření.“⁸⁹

c) porušení práv k obchodní firmě dle § 12 obchodního zákoníku:

V takovém případě dotčený na svých právech neoprávněným užíváním firmy, se může proti neoprávněnému uživateli domáhat, aby se závadného jednání zdržel a odstranil závadný stav. I když jak, předpokládám dle nižší četnosti úspěšných soudních rozhodnutí, je použití této kvalifikace výjimečné⁹⁰, pokud přesto žalobce zvolí tuto kvalifikaci, je zpravidla požadováno i vydání bezdůvodného obohacení a přiměřené zadostiučinění (může být poskytnuto i v penězích). Při způsobení škody tímto neoprávněným užíváním firmy se lze domáhat její

⁸⁶ usuzuji na toto jednak z prostudovaných odborných článků a jednak z prostudované judikatury

⁸⁷ porušení nebo ohrožení dodržování pravidel hospodářské soutěže

⁸⁸ JANSÁ, L. *Konflikt domény s ochrannou známkou nebo obchodní firmou*. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 13. října 2006, [cit. 11. ledna 2010]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/konflikt-domeny-s-ochrannou-znamkou-nebo-obchodni-firmou>

⁸⁹ JANSÁ, L. *Konflikt domény s ochrannou známkou nebo obchodní firmou*. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 13. října 2006, [cit. 11. ledna 2010]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/konflikt-domeny-s-ochrannou-znamkou-nebo-obchodni-firmou>

⁹⁰ obvyklejší je využití vyvolání nebezpečí záměny

náhrady. V rozhodnutí lze přiznat právo uveřejnit konkrétní rozsudek na náklady neúspěšného účastníka (dokonce určit i rozsah, formu a způsob uveřejnění).

d) parazitování na pověsti, což je jednání obsažené v § 48 obchodního zákoníku:

Důležitým aspektem jsou již zmiňované dobré mravy soutěže⁹¹. Nekalosoutěžní jednání ve formě parazitování na pověsti je rozpoznáno v takové situaci, kdy dojde k porušení dobrých mravů soutěže příslušným způsobem, a toto může přivodit nebo způsobit újmu jinému soutěžiteli.

Znám je i druh spekulace, kdy si cybersquatter registruje doménu po vypršení expirační doby, a jejíž původní majitel nestihl registraci znovu provést.

Spekulant se často s původním držitelem domény dohodne na odkupu nebo pronájmu takto uchvácené domény. Jde o způsob obstarávání si zisku, který je v současné době v obchodní praxi velice běžný. Prodej a pronájem domén lze sledovat i na internetových burzách (např. burza-domen.cz), kde lze zakoupit doménu již za pár set korun, ale také lukrativnější domény, jejichž cena se může v průběhu dražby vyšplhat na několik set tisíc korun (např. cd.cz získaly České dráhy, a.s. za 175.000,- Kč⁹²). V zahraničí se částky za takto vydražené domény pohybují samozřejmě až k milionu amerických dolarů – např. doména bills.com, za níž vlastník zaplatil 964 500 USD⁹³ - (rozdíl v cenách mezi Českou republikou a zahraničím si vysvětlují tím, že v České republice subjekty zvolí raději alternativní doménové jméno, než aby za doménu zaplatily v zahraničí obvyklé ceny).

Za znak spekulativní s registrací doménového jména se považuje dle rozhodovací praxe WIPO i již pouhá dlouhodobá pasivita držitele registrace domény. Další důležitý rozhodovací aspekt WIPO lze předvést na příkladu sporu World Wrestling Federation Entertainment, Inc. v. Michael Bossman⁹⁴ a Robert Ellenbogen v. Mike Pearson⁹⁵, kde bylo aplikováno nově zavedené pravidlo, že nelze usuzovat na zlou víru v případě, že navrhovatel „se známkou zapsanou v jedné zemi neunesl důkazní břemeno tvrzení, že žalovaný v jiné zemi v čase registrace věděl o jeho známce“⁹⁶. Zlá víra musí být prokázána jak při registraci, tak po dobu užívání.

⁹¹ souhrn morálních zásad určujících chování podnikatelů mezi sebou (také o poctivé zvyklosti, podnikatelská korektnost, slušné obchodování apod. – podrobnější rozbor viz ŠTENGLOVÁ, I. a kol. Obchodní zákoník komentář. 12.vydání, C.H.Beck Praha 2009, ISBN 978 - 80-7400 -055 - 3.

⁹² PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

⁹³ HRUBEŠOVÁ, H. Proč si neregistrovat doménové jméno pod doménou nejvyššího stupně „.com“ aneb jak je to s jurisdikcí amerických soudů. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 13. října 2006, cit. 22.června 2009]. Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=1928185>

⁹⁴ World Wrestling Federation Entertainment, Inc. v. Michael Bossman Case No. D2000-1349

⁹⁵ Robert Ellenbogen v. Mike Pearson Dispute No. D00-0001

⁹⁶ SÝKORA, M. Cybersquatting ? červená spekulantům! (2.díl). [online]. www.pravoit.cz, 19.02.2007 [cit. 25.října 2009]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/cybersquatting-?-cervena-spekulantum-2-dil>.

Jak ve svém článku na toto téma uvádí JUDr. Lukáš Jansa, mimo jiné praktik v oblasti doménové problematiky a sporů z doménových jmen, má toto spekulantství v praxi několik podob.

V této práci používám systematiku, užitou i v Jansově článku⁹⁷. Mám ji za velice přehlednou a osvědčenou, termíny nejsou nově vytvořeny, mnoho z nich je použito například již v knize⁹⁸ Pelikánové. Jedná se o jednoduché rozčlenění typických vzorců chování spekulantů. Pro lepší pochopení uvádím ke každé formě spekulantství praktický příklad.

Pokud si spekulant registruje domény shodné či podobné s ochrannou známkou jiné osoby jedná se o tzv. *cybersquatting v užším slova smyslu*. Jestliže jde o hromadnou registraci takových domén s účelem blokace domény, mluví se o *domain grabbingu*. V případě, kdy spekulant spoléhá na překlepy uživatelů internetu, jde o *typosquatting*, kdy si spekulant registruje doménu zaměnitelnou s doménou jiné osoby. Jako *trademark infringement* je označována situace, kdy spekulant registroval zaměnitelnou doménu s ochrannou známkou jiné osoby. Dále je možno se setkat s *plánovaným či předběžným cybersquattingem*, kdy spekulat předpokládá určité skutečnosti, či určitý vývoj k takovéto skutečnosti a hodlá z této situace těžit. Jednou z nejnebezpečnějších forem cybersquattingu je bezpochyby tzv. *reverse domain name hijacking* (doménový únos), kdy konkurence či jiný subjekt neoprávněně útočí na užívání domény oprávněným uživatelem za účelem zisku konkrétní domény soudní cestou. Většinou jde o snahu konkurence paralyzovat podnikatelskou činnost druhé strany.

“Postup je vždy stejný, kdy osoba mající shodné či podobné jméno firmy nebo ochranné známky se snaží prostřednictvím tzv. předběžného opatření poškodit a znemožnit podnikání jiné osoby. Předběžné opatření soudu směřuje k zákazu užívání domény a je okamžitě předběžně vykonatelné bez ohledu na jeho protiprávnost.”⁹⁹ Je třeba zdůraznit, že tímto předběžným opatřením nezíská žalobce to, čeho se domáhá žalobou ve věci. Po prostudování literatury ke sporům z nekalé soutěže se toto rozporuje s běžným nekalosoutěžním sporem, protože v oblasti sporů z nekalé soutěže lze nařídit předběžné opatření ve stejném rozsahu, jaký je poté požadován žalobou ve věci samé.

„Jestliže napadený subjekt podá odvolání proti předběžnému opatření, pak trvá odvolacímu soud i několik měsíců než nezákonné předběžné opatření zruší.”¹⁰⁰

⁹⁷ JANSÁ,L. Cybersquatting a jeho podoby. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 22.09.2008, [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na www.pravoit.cz/article/cybersquatting-a-jeho-podoby

⁹⁸ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

⁹⁹ JANSÁ,L. Cybersquatting a jeho podoby. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 22.09.2008, [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na www.pravoit.cz/article/cybersquatting-a-jeho-podoby

¹⁰⁰ JANSÁ,L. Cybersquatting a jeho podoby. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 22.09.2008, [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na www.pravoit.cz/article/cybersquatting-a-jeho-podoby

Kromě uvedeného dělení dle JUDr. Jansy, se v posledních letech začínají vytvářet nové formy spekulantstvím společně s rozvojem systémů registrace domén. Jde zejména o *fusion squatting*, *domain parking* a *domain tasting*¹⁰¹.

Fusion squatting, jak již samotný název napovídá, nejčastěji postihuje společnosti, jež prošly v nedávné době fúzí, jinou přeměnou, nebo jinak spolupracující. Spekulanti tak těží ze skutečností zjištěných sledováním vývoje událostí ve společnostech, související s doménovými právy.

K domain parkingu často dochází při automatické registraci domén v masovém měřítku. “Dnes zaznamenáváme prudký nárůst počtu poskytovatelů tzv. parkovacích služeb. Pokud si uživatel nechá zaparkovat doménu za účelem, aby mu zařídila přesměrování na jiné jeho stránky, je všechno v pořádku. Horší je to s parkováním, při němž je na základě klíčových slov, spojených s parkovanou doménou uživateli nabídnuta určitá forma katalogu, nabízejícího odkazy, které mají souvislost s klíčovými slovy. Z každého kliknutí na některý z těchto odkazů jde majiteli zaparkované domény určitý zisk (další část zisku připadá provozovateli parkovacích služeb). Možnost tímto způsobem vydělávat na zaparkovaných doménách pochopitelně motivuje k spekulacím s jejich registrací.”¹⁰² Z vlastní zkušenosti častého uživatele internetu musím potvrdit, že výskyt těchto katalogů je v současnosti mnohem četnější než v minulosti, stále mám však za to, že tento problém je spojený spíše se zahraničními doménovými jmény.

Prostřednictvím domain tastingu dochází k vyhodnocování zisku jednotlivých domén v návaznosti na odkazy umístěné na příslušném doménovém webu. “Úspěšné domény, tedy generující nejvyšší zisk, si registrující osoba ponechá ve svém portfoliu, přičemž takovými doménami jsou zejména ty, u nichž vypršela registrační doba, a chybná znění doménových jmen.”¹⁰³

Spekulanti si uvědomují, že dotčené osoby by musely při obraně svých práv vynaložit nemalé částky a obětovat spoustu času soudnímu či arbitrážnímu řízení. Často spekulant požaduje vysoké částky za převod domény. Dle mého názoru jsou takové domény neprodejně, jelikož by v důsledku možného předběžného opatření mohl nový nabyvatel přijít o možnost doménu užívat do ukončení doménového sporu.

¹⁰¹ JANSÁ,L. Cybersquatting a jeho podoby. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 22.09.2008, [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na www.pravoit.cz/article/cybersquatting-a-jeho-podoby

¹⁰² SÝKORA,M. Cybersquatting ? červená spekulantům! (2.díl). [online]. www.pravoit.cz, 19.02.2007 [cit. 25.října 2009]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/cybersquatting-?-cervena-spekulantum-2-dil>.

¹⁰³ JANSÁ,L. Cybersquatting a jeho podoby. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 22.09.2008, [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na www.pravoit.cz/article/cybersquatting-a-jeho-podoby

Pravděpodobně v živé paměti odborné veřejnosti jsou opatření provedená organizací EURid při podezření ženy čínského původu z cybersquattingu¹⁰⁴. Zároveň s podáním žaloby (aby jejich registrace byla zrušena úplně) jí bylo pozastaveno užívání přibližně 10 tisíc doménových jmen s vrcholnou doménou .eu. Dle právního zástupce EURidu bylo zcela evidentní, že měla při registraci spekulativní úmysl s ohledem na množství zaregistrovaných domén (počet více než dvojnásobně převyšoval registrace i největších korporací¹⁰⁵). Užívání registrovaných domén však bylo pozastaveno z důvodu formálních, a to pro pochybnost o domicilu registranta. Dle pravidel registrace domén .eu totiž může být majitelem evropské domény pouze fyzická nebo právnická osoba usídlená v EU. EURid měl za to, že o pravdivosti domicilu ženy (která jako své místo bydliště uvedla Londýn) se dá s úspěchem pochybovat.

Registr EURid se s registracemi spekulantů setkává již od svého počátku. Jedním z důvodů tohoto trendu je i nízká pořizovací cena většiny domén (vysoké ceny jsou obvyklé pouze u lukrativních doménových jmen) a vysoké náklady na případnou právní obranu. Odborníci na mezinárodní úrovni z řad registrátorů národních domén¹⁰⁶ doporučují registraci domén, které jsou úzce vázány na například na nově vytvořené ochranné známky, právě z důvodu existence cybersquattingu.

Zatímco v České republice se cybersquattingu brání zejména za použití ustanovení proti nekalé soutěži, například ve Spojených státech amerických platí zákon na ochranu spotřebitele před cybersquattingem¹⁰⁷.

„Rychlost, s jakou mění doménová jména své majitele a obtížnost, s jakou se dají podchytit automatické masové registrace, dávají cybersquatterům velký náskok před majiteli ochranných známek.“¹⁰⁸

Zpravidla uplatňovaným a přiznávaným nárokem je převod konkrétní domény na žalobce. Ve sporu se vždy jedná o relevanci práv k doméně, časové prioritě v přihlášení u registrátora, a zejména pak o příslušné skutečnosti vyplývající z jednotlivých případů. V České republice (v případě nekalosoutěžní žaloby) může žalobce nárokovat zákaz užívání a zaplacení škody popř. přiměřeného zadostiučinění za jinou než materiální újmu nebo zrušení zaměnitelné domény (rozvedeno v následující kapitole).

¹⁰⁴ MOKRÝ, L. Jak se soudit o evropskou doménu? [online]. [cit. 12.ledna 2010] Právo IT Advokátní kancelář Jansa, Mokrý, Otevřel & partneři v.o.s., Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/jak-se-soudit-o-evropskou-domenu>

¹⁰⁵ MOKRÝ, L. Jak se soudit o evropskou doménu? [online]. [cit. 12.ledna 2010] Právo IT Advokátní kancelář Jansa, Mokrý, Otevřel & partneři v.o.s., Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/jak-se-soudit-o-evropskou-domenu>

¹⁰⁶ viz doporučení na stránkách jednotlivých registrátorů národních domén

¹⁰⁷ Anticybersquatting Consumer Protection Act (ACPA), 15 U.S.C. § 1125(d)

¹⁰⁸ MALIŠ, P. *Světová organizace duševního vlastnictví varovala před nárůstem cybersquattingu*. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 25.07.2007, [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na www.pravoit.cz/article.

3.2.2 Nekalosoutěžní jednání¹⁰⁹

Kromě doménového spekulantství, jež je páčáno ve zlé víře, za účelem zisku, ale ne vždy v rámci soutěžního vztahu, je třeba subjekty v oblasti související s doménovými jmény chránit i z hlediska hospodářské soutěže/hospodářského styku jako takového, a to k tomu příslušnými nástroji (nutno dbát pravidel hospodářské soutěže/hospodářského styku, nesmí účast v soutěži/styku zneužívat, je povinen vyvarovat se nekalosoutěžnímu jednání či nedovoleného omezování hospodářské soutěže/hospodářského styku).

„Je již všeobecně známo, že internet nemá jednoho konkrétního vlastníka, avšak např. jednotlivé servery připojené k síti internet už samozřejmě svého jedinečného vlastníka (provozovatele) mají. Vlastníci (ať už fyzické nebo právnické osoby) těchto počítačů mohou nabízet na internetu své výrobky a služby, uveřejňovat informace rozličného druhu, ale v neposlední řadě také odpovídají za obsah, který je jejich prostřednictvím na internetu prezentován.“¹¹⁰

Aby subjekt jednal závadně z hlediska hospodářské soutěže/hospodářského styku, musí být jeho jednání shledáno za rozporné s dobrými mravy a zároveň způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům. Slovy obchodního zákoníku nekalá soutěž je zakázána¹¹¹.

Soutěžitel se při uplatňování svých nároků u soudu může v tomto případě domáhat zákazu užívání a zaplacení škody popř. přiměřeného zadostiučinění za jinou než materiální újmu. Lze dokonce požadovat po registrátorovi zaměnitelné domény, aby ji zrušil.

Mnoho skutkových podstat řešící nekalosoutěžní jednání v obchodním zákoníku se prolíná a většinu z nich lze využít i pro ochranu práv souvisejících s doménovými jmény. Nejčastěji jsou využívány skutkové podstaty *klamavé označení zboží a služeb* (jestliže konkurent označí svoje výrobky či služby doménovým jménem, které je zaměnitelné s doménou jiného subjektu, jehož doménové jméno firma nebo ochranná známka byly zaregistrovány dříve), *vyvolání nebezpečí záměny* (pokud je doménové jméno již obecně vžitě v souvislosti s jedním podnikatelem a užije ho konkurent), a *parazitování na pověsti* (využívání pověsti podniku, výrobků nebo služeb jiného soutěžitele s cílem získat pro výsledky vlastního nebo cizího podnikání prospěch, jehož by soutěžitel jinak nedosáhl).

Řešení sporů prostřednictvím nekalé soutěže poskytuje větší pružnost, možnost dotváření skutkových podstat zakázaných jednání. Využívá se tedy obecná generální klauzule a

¹⁰⁹ rozdíl mezi nekalou soutěží a spekulantstvím je vysvětlen v předešlé kapitole

¹¹⁰ CHARVÁT, R. Kolizní problematika nekalé soutěže na Internetu I., [online]. 16.7.2001[cit. 11.ledna 2010]. epravo.cz, a.s.

Dostupné na <http://www.epravo.cz/top/clanky/kolizni-problematika-nekale-souteze-na-internetu-i-10745.html>

¹¹¹ ustanovení § 44 obchodního zákoníku, zákon č. 513/1991 Sb.

konkrétní vymezené skutkové podstaty, čímž dochází k vytvoření dostatečného prostoru pro soudní interpretaci znaků zakázaných jednání.

Příkladem, kdy soud řešil případ jako nekalosoutěžní jednání je i rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky¹¹², kdy soud rozhodl o zdržení se užívání označení zaměnitelného s obchodní firmou a ochrannou známkou z doménového jména a zdržení se užívání databáze výrobků a o zaplacení zadostiučinění. Jak uvádí i samotné rozhodnutí Nejvyššího soudu, předmětem tohoto sporu byla zejména samotná registrace doménového jména, které bylo shodné jak s ochrannou známkou, tak i obchodní firmou jiného soutěžitele.

Zajímavá je také problematika nekalosoutěžního podnikání bývalých zaměstnanců, které se věnuje Jansa¹¹³ v sérii svých odborných článků.

Protože každý má právo podnikat, je nutno rozlišovat nekalosoutěžní jednání bývalých zaměstnanců a „vlastní konkurenční podnikání“¹¹⁴. K nekalosoutěžnímu jednání tedy dochází při následujících činnostech bývalého zaměstnance:

„a) **využití nikoliv veřejné databáze dodavatelů a odběratelů** = porušování práv k databázi dle § 88 a násl. autorského zákona;

b) **přetahování zaměstnanců** – nekalá soutěž tzv. generální klauzule dle § 44 obchodního zákoníku;

c) **šíření informací o problémech vaší společnosti u dodavatelů a odběratelů** = nekalá soutěž zlehčování dle § 50 obchodního zákoníku;

d) **podobnost názvu obchodní firmy, internetových stránek, loga, ochranné známky, reklamních sloganů** apod. – nekalá soutěž nebezpečí vyvolání záměny a parazitování na pověsti dle § 47 a 48 obchodního zákoníku, event. zásah do práv z ochranné známky;¹¹⁵

Jak Jansa uvádí¹¹⁶, řešením je monitorování činnosti bývalých zaměstnanců; upevnění vztahů s dodavateli a odběrateli formou mimořádných slev či nadstandardních služeb; upozornění dodavatelů a odběratelů, že konkurenční společnost může zneužívat obchodní tajemství a jsou činěny příslušné právní kroky za účelem zabránění nekalé soutěže, popř. upozornění bývalých

¹¹² Přinášíme další zajímavé rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky týkající se konfliktu ochranné známky složené z doménového jména a obchodní firmy, 16. 8. 2007, Matejka Ján, <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=2034586>, 32 Odo 447/2006

¹¹³ JANSÁ,L. *Nekalé podnikání bývalých zaměstnanců 1. díl, 2.díl, 3. díl.* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , [cit. 09.04.2010]. Dostupné na , <http://www.pravoit.cz/article/nekale-podnikani-byvalych-zamestnancu-1-dil>, <http://www.pravoit.cz/article/nekale-podnikani-byvalych-zamestnancu-2-dil-nekalosoutezni-judikatura>,

¹¹⁴ JANSÁ,L. *Nekalé podnikání bývalých zaměstnanců 1. díl,* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , [cit. 09.04.2010]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/nekale-podnikani-byvalych-zamestnancu-1-dil>, 09.04.2010

¹¹⁵ JANSÁ,L. *Nekalé podnikání bývalých zaměstnanců 1. díl,* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , [cit. 09.04.2010]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/nekale-podnikani-byvalych-zamestnancu-1-dil>, 09.04.2010

¹¹⁶ JANSÁ,L. *Nekalé podnikání bývalých zaměstnanců 1. díl,* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , [cit. 09.04.2010]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/nekale-podnikani-byvalych-zamestnancu-1-dil>, 09.04.2010

zaměstnanců na jejich povinnost mlčenlivosti, na hrozbu žaloby pro nekalou soutěž - § 51 porušování obchodního tajemství a nebezpečí trestního stíhání pro trestný čin Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle § 248 trestního zákona, a v krajním případě je nutné podat žalobu na nekalou soutěž s předběžným opatřením, případně trestní oznámení, pokud by nekalá soutěž byla zcela zjevná a měla zásadní následky pro existenci vaší společnosti.

Zcela s tímto postupem souhlasím. Jen bych ráda akcentovala ono řešení bez intervence soudu. To by mělo být považováno za krajní řešení, protože pak musí být podnikatel připraven na se sporem spojené výlohy peněžní, případně narušení obchodních kontaktů s dodavateli a odběrateli, pokud by spor ovlivnil i prodej a nákup výrobků.

Příkladem takového chování může být věc 32 Cdo 2031/99¹¹⁷, kde bylo soudem nekalosoutěžní chování bývalého zaměstnance spatřováno v přípravě výhodnějších podmínek, které by jinak při zahájení podnikání neměl, na úkor svého zaměstnavatele (následně již bývalého).

V dalším sporu, 32 Cdo 2085/2007¹¹⁸, bylo využito (ve fázi dovolání) i dříve vytvořené judikatury např. „rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 143/94 (z odůvodnění rozhodnutí: „Nelze nikomu zakázat přijímání do pracovního poměru pracovníků dříve zaměstnaných u konkurenta, neboť takovým opatřením by nebyla uložena povinnost pouze účastníku řízení, ale i uchazečům o zaměstnání, na nichž nelze spravedlivě požadovat strpění takové povinnosti.“ ... „Skutečnost, že vznikl navrhovateli konkurující podnik a přijímá pracovníky, kteří s navrhovatelem v souladu s právními předpisy rozvázali pracovní poměr, nelze považovat za stav porušující zákaz jednání nekalé soutěže.“¹¹⁹ Zde se jasně ukazuje, jak důsledně soud vždy hodnotí naplnění všech podmínek k vytvoření nekalosoutěžního stavu popř. jednání.

3.2.3 Konflikt s právy na označení

Při konfliktu doménového jména s právem na označení se použije příslušná právní úprava práva na označení nebo lze použít v předchozí kapitole rozebraný institut ochrany proti nekalé

¹¹⁷ JANSÁ,L. *Nekalé podnikání bývalých zaměstnanců 2.díl*, [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , [cit. 09.04.2010]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/nekale-podnikani-byvalych-zamestnancu-2-dil-nekalosoutezni-judikatura>

¹¹⁸ JANSÁ,L. *Nekalé podnikání bývalých zaměstnanců 2.díl*, [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , [cit. 09.04.2010]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/nekale-podnikani-byvalych-zamestnancu-2-dil-nekalosoutezni-judikatura>

¹¹⁹ JANSÁ,L. *Nekalé podnikání bývalých zaměstnanců 2.díl*, [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , [cit. 09.04.2010]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/nekale-podnikani-byvalych-zamestnancu-2-dil-nekalosoutezni-judikatura>

soutěži. Právní úprava práv na označení zpravidla vylučuje třetí osobu z užívání bez souhlasu oprávněné osoby téhož nebo zaměnitelného označení.

Nejčastěji je používána právní úprava práva k ochranné známce. Ochranné známky jsou upraveny zákonem č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, v platném znění. Ochrannou známkou může být za podmínek stanovených tímto zákonem jakékoliv označení schopné grafického znázornění, zejména slova, včetně osobních jmen, barvy, kresby, písmena, číslice, tvar výrobku nebo jeho obal, pokud je toto označení způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby.¹²⁰

Právo k ochranné známce¹²¹ zakládá výlučné oprávnění majitele ochranné známky známku využívat v obchodním styku, v souvislosti s určitými konkrétními výrobky nebo službami. Jak bude ještě rozebráno dále, samotná registrace však neznamena užití v obchodním styku (viz inspirace zásadou rozhodování obdobných sporů v USA kapitola 5.1. USA). Může zde dojít i k domain grabbing (viz kapitola 3.2.1. Spekulantství).

Při ochraně práv za pomoci právní úpravy ochranných známek lze využít zejména ustanovení týkající se ochrany všeobecně známých ochranných známek, zabraňující rozměňování známky, zneužívání pověsti jejího majitele atd.¹²² „V těchto aspektech se národní známkové úpravy v jednotlivostech liší a přístup k problematice nelze jednoduše zobecnit.“¹²³

3.3 Dílčí závěr

Třetí kapitola je věnována zejména subjektivní stránce doménových jmen a práv souvisejících, a faktu, že v tomto odvětví nevyplývá subjektivní stránka přímo z objektivního práva, tak jako je tomu v jiných odvětvích práva.

Proto je pro odborníky v této oblasti klíčový rozvoj tzv. Soft law (představeno v podkapitole 3.1). Využití přirozenoprávních pravidel normativního charakteru a pravidel nestátního původu se tak stává nejjednodušším způsobem, jak lze subjektivní práva z doménových jmen a práv s nimi souvisejících chránit před možným spekulantstvím, nekalosoutěžním jednáním či konfliktem s právy na označení.

Ať se jedná o spekulantství formou porušení práv k obchodní firmě, k ochranné známce, vyvolání nebezpečí záměny, nebo parazitování na pověsti vždy je záměrem spekulanta zisk na úkor oprávněného vlastníka doménového jména. Ještě stále je pro poškozeného

¹²⁰ §1, 441/2003 Sb., o ochranných známkách, v platném znění

¹²¹ viz zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, v platném znění

¹²² viz zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, hlava II. účinky ochranné známky, §8 a n. v platném znění

¹²³ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2, str. 30.

nejjednodušším řešením odkup nebo pronájem uchvácené domény, protože případné vedení sporu je finančně náročné.

U nekalosoutěžního jednání je vždy esenciální přítomnost soutěžního vztahu. Žaloba z tohoto titulu bývá často upřednostňována, protože pokud nelze použít konkrétní skutkovou podstatu nekalosoutěžního jednání, vždy je možné využít generální klauzuli.

4. Řešení sporů o doménová jména a práva související

4.1. Spory o domény v České republice

„Neexistuje něco jako právní nárok na doménová jména, který by se kryl s nezaměnitelným obchodním jménem, ochrannou známkou apod. Řešení doménových sporů je často velmi složité právě proto, že právo na doménové jméno není upraveno žádnými právními předpisy.“¹²⁴ Jak již bylo v této práci několikrát naznačeno, v České republice neexistují orgány speciálně a výlučně se zabývající ochranou práv souvisejících s problematikou doménových jmen. Nejlepší formou řešení je samozřejmě smír, postup za pomoci mediátorů, či pomoc rozhodčího soudu. Do budoucna by k řešení případů mediací v České republice mohl přispět i v současnosti projednávaný návrh zákona o mediaci v netrestních věcech.

„Návrh zákona o mediaci v netrestních věcech zavádí do české právní úpravy institut registrovaného mediátora, který má pomáhat lidem řešit jejich spory jinou než soudní cestou. Za pomoci mediátora se strany, které jsou ve sporu, mohou snažit uzavřít právně závaznou dohodu vyhovující všem a tím předejít soudnímu sporu, příp. v soudním sporu nebudou muset pokračovat. Mediací může být dle návrhu zákona řešen kterýkoli spor, u něhož není vyloučeno řešení smírem nebo dohodou.“¹²⁵ Strany za pomoci registrovaného mediátora uzavřou mediační dohodu (její uzavření je zcela dobrovolné), měla by být schválena soudem (podobně jako smír) nebo by měl být sepsán notářský či exekutorský zápis se svolením k vykonatelnosti, aby mohla v případě nutnosti sloužit jako podklad pro výkon rozhodnutí, tedy aby byla exekučním titulem.

„Praxe a dosavadní zkušenosti evropských zemí jsou rozdílné. Například v Portugalsku, Finsku, v Lucembursku či Dánsku se mediace doposud podstatněji nerozšířila, nehledě na některé iniciativy směřující k jejímu rozvoji a propagaci. V Německu, Francii, Belgii, Rakousku, Švédsku, podobně jako ve Velké Británii, Itálii nebo v Nizozemsku, se naopak zdá, že mediace a jí podobné techniky se těší rostoucí přízni jak státních orgánů, tak i praktiků zejména z řad právnických profesí. V těchto zemích již byly vybudovány základní „struktury fungování a rozvoje“ mediace a facilitace konfliktů.“¹²⁶ Co se týče platné legislativní tvorby, přibývají ve většině evropských zemí speciální právní normy upravující mediaci a často

¹²⁴ TRÁVNÍČKOVÁ, S. Stane se rozhodčí řízení řešením doménových sporů? [online]. Lupa.cz (www.lupa.cz), server o českém Internetu [cit. 17. 7. 2008].

¹²⁵ Portál české justice. Ministerstvo spravedlnosti ČR,

Dostupné na: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?k=4978&o=23&j=33&d=281981>, <http://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/mimosoudni-reseni/>

¹²⁶ Minulost, současnost a budoucnost mediace v Evropě Václav Šmejkal <http://www.strednistav.cz/index.php?article=785>, Sřední podnikatelský stav, 04-11-2009

obsahujících ustanovení procesních předpisů zavazujících soudce k tomu, aby zkusili přivést strany ke smíru.

Ani EU nezůstává pozadu. V roce 2002 vydala Komise tzv. Zelenou knihu¹²⁷ o mediaci a posléze se rozeběhl i legislativní proces. „Nyní již má účinnou směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2008/52/ES ze dne 21. 5. 2008 o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech. Tyto „některé aspekty“ znamenají mediace výhradně přeshraničních sporů, kde je zřejmé, že EU může a musí sehrát určitou roli, aby metoda mediace mohla být využívána i stranami původem z různých členských zemí EU. V preambuli směrnice je nicméně řečeno, že nic nebrání členským státům uplatňovat principy směrnice i v čistě vnitrostátních mediačních řízeních. Směrnice vedle „evropské“ definice mediace a mediátora přináší i harmonizaci principů regulujících zajištění kvality mediace, přistoupení k mediaci, vykonatelnost dohod vyplývajících z mediace, důvěrnost mediace, účinek mediace na běh promlčecích a prekluzích dob, informování široké veřejnosti. Členské státy musí u sebe doma provést opatření nezbytná pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 21. května 2011.“¹²⁸ Ze všech zde uvedených informací o mediaci lze tedy usoudit, že řešení sporů mediací časem nebude jen alternativní, a některé spory (myšleno typově ty, které je nutno rozhodnout v krátkém časovém období, bez publicity apod.) budou řešeny přednostně mediací.

Jen pro připomenutí uvádím, že zatímco domény nejvyššího stupně se neudělují individuálním subjektům, jsou určeny jen k rozlišení státu či skupiny subjektů, domény třetího a dalšího stupně (tzv. subdomény) si může libovolně zřídit vlastník domény druhého, stupně a není třeba se nikde registrovat. V této kapitole se budu blíže zabývat doménami druhého stupně a způsobu jejich ochrany v České republice.

Většina procesních informací zde uvedená byla čerpána z odborné přednášky CZ.NIC¹²⁹, které jsem měla možnost se zúčastnit jako právní praktikant advokátní kanceláře Korejzová a spol. v červenci 2009, a jsou tedy nejen poměrně aktuální, ale také je na ně pohlíženo okem praktika. Tuto formu zpracování kapitoly jsem zvolila právě proto, že instituty využívané k ochraně práv v oblasti doménových jmen jsou obecného charakteru, nejsou specializovány

¹²⁷ „Zelená kniha“ je konzultací dokument zveřejňovaný Komisí ke konkrétnímu tématu pro vzbuzení reakcí zúčastněných kruhu na různé otázky. Cílem Komise při zveřejňování Zelené knihy je lépe urcovat budoucí směry její politiky k dané otázce. viz http://ec.europa.eu/civiljustice/glossary/glossary_cs.htm, The European Judicial Network in civil and commercial matters,

¹²⁸ Minulost, současnost a budoucnost mediace v Evropě Václav Šmejkal <http://www.strednistav.cz/index.php?article=785>, Střední podnikatelský stav, 04-11-2009

¹²⁹ 7. až 8. června Konference "Internet a Technologie 10", Sdružení CZ.NIC, Setkání s registrátory

jen na doménová jména, a tudíž je vhodné místo teoretického rozboru využívaných právních předpisů, směřovat své snažení na propojení těchto předpisů přímo s oblastí doménových jmen a přiblížit tak aplikaci základních procesních institutů jako je například i hojně využívané předběžné opatření.

Jak je psáno i v Pravidlech registrace sdružení CZ.NIC, ve sporech mezi držitelem a sdružením bude rozhodováno dle následujících pravidel¹³⁰:

1. Nedohodnou-li se Držitel a sdružení CZ.NIC na vyřešení vzájemného sporu týkajícího se Doménového jména registrovaného Držitelem, budou takové spory rozhodovány u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky.
2. Rozhodčí řízení bude konáno třemi rozhodci v Praze v českém jazyce podle řádu uvedeného rozhodčího soudu.
3. Rozhodčí nález je pro obě strany konečný a závazný.

Spory vzniklé mezi držitelem doménového jména a třetími osobami budou řešeny mimo jiné za pomoci bodu 16. těchto pravidel. Z právního hlediska je pro mě nejzajímavější bod 16.3, který se věnuje Veřejné rozhodčí nabídce v souladu s Pravidly alternativního řešení sporů¹³¹.

„Držitel se neodvolatelně veřejně podrobuje pravomoci Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „rozhodčí soud“), v rozhodčím řízení před tímto rozhodčím soudem podle zvláštního dodatku Řádu rozhodčího soudu pro rozhodčí řízení on-line zveřejněného v Obchodním věstníku (dále jen „Řád on-line“), a to ve věci majetkového sporu, o němž lze uzavřít smír, v němž třetí osoba napadne jakékoliv Doménové jméno Držitele, zařazené v elektronické databázi doménových jmen v národní doméně ccTLD .cz spravované sdružením CZ.NIC, pokud třetí osoba písemně projeví vůči Držiteli vůli podrobit se pravomoci tohoto rozhodčího soudu v dané věci zejména tím, že písemně zahájí takový spor u tohoto rozhodčího soudu v souladu s Řádem on-line. Spor bude rozhodován jediným rozhodcem určeným předsedou rozhodčího soudu. E-mailová adresa Držitele uvedená v záznamu o registraci kteréhokoliv z Doménových jmen, o nichž je veden spor, slouží při vedení řízení on-line pro účely doručování Držiteli.“¹³²

„Veřejná rozhodčí nabídka vyvolává zdání, že Držitel doménového jména nemá možnost rozhodčí řízení odmítnout, tedy že je povinen v případě volby rozhodčího řízení třetí stranou vést spory v rozhodčím řízení. Tento výklad je v souladu se záměrem sdružení CZ.NIC, jak je

¹³⁰ 15. ŘEŠENÍ SPORŮ MEZI DRŽITELEM A SDRUŽENÍM CZ.NIC, Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz, V platnosti od 1.1.2010

¹³¹ Pravidla alternativního řešení sporů, V platnosti od 1.10.2007, CZ.NIC

¹³² 2. ROZHODČÍ VEŘEJNÁ NABÍDKA, Pravidla alternativního řešení sporů, V platnosti od 1.10.2007, CZ.NIC

patrné i z prezentace řešení doménových sporů z jejich webových stránek i z vyjádření zástupkyně sdružení CZ.NIC, paní Durajové.¹³³

„Fakt, že rozhodčí soud takto podivuhodně vzniklou rozhodčí smlouvu přijme jako existující a platnou ještě neznamená, že se skutečně o platnou a existující rozhodčí smlouvu jedná.“¹³⁴

Z posledních dvou citací (článek Trávníčkové) soudím, že jestliže držitel doménového jména ze své vůle na rozhodčí řízení nepřistoupí, nemá třetí osoba, jež vedení tohoto řízení požaduje, žádný právně relevantní způsob, jak držitele doménového jména k rozhodčímu řízení přinutit. Odmítne-li však držitel doménového jména vést vzniklý spor mezi ním s třetí osobou v rozhodčím řízení, poruší tím smlouvu o registraci doménového jména a je registrátorovi za toto porušení odpovědný. Lze uvažovat o odpovědnosti za škodu, ale prokazování vzniku a výše škody by dle mého bylo více než složité. Nejjednodušší cestou pro alespoň určitou vynutitelnost povinnosti přistoupit na rozhodčí řízení by mohla být smluvní sankce například ve formě smluvní pokuty.

„Reálným obsahem veřejné rozhodčí nabídky tedy je, že Držitel se zavazuje k nevymahatelné povinnosti vůči Registrátorovi řešit doménové spory a spory z nich plynoucí se třetí osobou v rozhodčím řízení, pokud třetí osoba o toto projeví zájem. V žádném případě se nejedná o rozhodčí smlouvu, na základě které by bylo možné podat žalobu k rozhodci a očekávat bez dalšího zahájení rozhodčího řízení. Podání žaloby k rozhodčímu soudu rozhodně nelze považovat za okamžik uzavření rozhodčí smlouvy.“¹³⁵ Možností jak se ubezpečit, že rozhodčí řízení bude vedeno dle platné rozhodčí smlouvy, může být při případných pochybnostech uzavření rozhodčí smlouvy při jednání do protokolu.

Pokud bych chtěla shrnout nejdůležitější myšlenku Pravidel alternativního řešení sporů, v platnosti od 1.10.2007, nejspíše bych zdůraznila vytvoření tzv. alternativní rozhodčí doložky, jež dává žalobci možnost výběru, zda využije pro řešení svého sporu rozhodčí řízení nebo řízení soudní. Žalovaný je povinen respektovat volbu žalobce a není oprávněn namítat existenci nebo neexistenci rozhodčí smlouvy.

Zatímco předchozí kapitoly byly spíše zaměřené na určitou charakterizaci a strukturovanou systematiku práv a způsoby jejich ochrany, které je možné uplatnit v souvislosti s doménovými jmény, v této kapitole bych ráda shrnula nejběžněji využívané právní tituly,

¹³³ TRÁVNÍČKOVÁ,S. Stane se rozhodčí řízení řešením doménových sporů? [online]. Lupa.cz (www.lupa.cz), server o českém Internetu [cit. 17. 7. 2009].

¹³⁴ TRÁVNÍČKOVÁ,S. Stane se rozhodčí řízení řešením doménových sporů? [online]. Lupa.cz (www.lupa.cz), server o českém Internetu [cit. 17. 7. 2009].

¹³⁵ TRÁVNÍČKOVÁ,S. Stane se rozhodčí řízení řešením doménových sporů? [online]. Lupa.cz (www.lupa.cz), server o českém Internetu [cit. 17. 7. 2009].

možné právní nároky a procesní postup při vymáhání a ochraně práv subjektů v oblasti práv souvisejících s doménovými jmény v České republice.

4.1.1 Nejčastěji využívané právní tituly

Zcela stručně lze sdělit, že všechny nejčastěji využívané právní tituly již v této práci byly v různé míře a souvislostech uvedeny. Jedná se zejména o oblast ochranných známek, nekalou soutěž, ochranu obchodní firmy nebo názvu, ochrana pověsti právnické osoby a samozřejmě ochrana osobnosti jako takové. Vzhledem k tématu práce v následujícím textu zmíním ta nejdůležitější fakta, na která by při využití těchto právních titulů mělo být vždy pamatováno v souvislosti s aplikací na problematiku doménových jmen.

V oblasti ochranných známek je důležité si neustále uvědomovat fakt, že vlastník ochranné známky má výlučné právo užívat ochrannou známku ve spojení s výrobky nebo službami, pro něž je chráněna¹³⁶. Své právo prokazuje vlastník zapsané ochranné známky výpisem z rejstříku, popřípadě osvědčením o zápisu (ochranná známka bývá registrována pro určité záměrně vybrané třídy, logicky tedy požívá právní ochrany pro jen tyto třídy a pak tedy nepožívá ochrany před užitím doménového jména k označení webových stránek nebo poskytování jiných služeb automaticky, jestliže toto užití nijak nesouvisí s okruhem výrobků a služeb, pro něž je ochranná známka zaregistrována).¹³⁷ Ochranná známka, která má tzv. dobré jméno¹³⁸ nebo všeobecně známá známka¹³⁹ požívá ochranu širší, je chráněna i před prostou registrací i jakýmkoli užitím označení, které ji tvoří v doménovém jméně. Vlastník ochranné známky se může domáhat zákazu užívání shodného nebo zaměnitelného označení v doménovém jméně.

„Všeobecně známá známka je takové označení, které svou známost získalo nikoliv zápisem do rejstříku ochranných známek, ale získáním všeobecné známosti mezi spotřebiteli. Požívá proto ochrany bez ohledu na formální zápis nebo na jeho rozsah, ale jen v rozsahu materiální všeobecné známosti u veřejnosti. Všeobecně známá známka tedy není chráněna pro všechny výrobky a služby, ale jen pro ty z nich, pro které se stala v příslušném okruhu veřejnosti všeobecně známou.

¹³⁶ Pro účely registrace ochranných známek jsou označení zaříděna do tříd výrobků a služeb podle Mezinárodního třídíku výrobků a služeb pro účely zápisu ochranných známek – tzv. Nicejské třídění, v současnosti 9. verze). Třídění obsahuje 45 tříd, z toho třídy 1-34 se týkají výrobků, a třídy 35-45 služeb. Běžná ochranná známka chrání zboží nebo služby, spadající do tříd, pro něž je zapsána.

¹³⁷ §8/1 zákona viz zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, v platném znění

¹³⁸ neexistuje zákonná definice tohoto pojmu – goodwill obsahující především určité morální i kvalitativní vlastnosti charakterizující právnickou osobu, podle nichž je hodnocena a přijímána společností

¹³⁹ Ochrana všeobecně známých ochranných známek je založena na mezinárodních úmluvách

Naproti tomu známka s dobrým jménem je známkou natolik silnou, že identifikuje svého majitele od jiných osob bez omezení na určitý druh zboží nebo služeb, a to i v tom případě, není-li zapsána do rejstříku ochranných známek. Dobré jméno je u ochranné známky vyjádřením toho, že veřejnost známku v důsledku jejího užívání zná a spojuje ji s dobrými vlastnostmi, které u výrobků nebo služeb, nesoucích toto označení očekává. Skutečnost, že označení je natolik silné, že vlastně identifikuje svého majitele napříč celým spektrem výrobků i služeb, samozřejmě významně zvyšuje jeho hodnotu. Zámka s dobrým jménem je známka, která je veřejnosti známá, se silnou rozlišovací schopností a atraktivitou.¹⁴⁰

(Nadto však dříve zaregistrované doménové jméno může mít přednost před pozdějším zápisem ochranné známky, lze totiž podat námitku proti zápisu ochranné známky.)

Nekalá soutěž je v podnikatelské sféře velice častý a stále aktuální jev. Dá se tvrdit, že již prostou registrací doménového jména lze vstoupit do hospodářské soutěže. Nesmí se opomíjet ani možnost střetu v hospodářské soutěži se subjektem, který vstup na trh teprve připravuje. I v tomto případě lze kromě generální klauzule¹⁴¹ využít při vymáhání svých práv klasické, v této práci zmíněné, skutkové podstaty klamavého označení zboží a služeb, vyvolání nebezpečí záměny či parazitování na pověsti upravené v obchodním zákoníku.

Dle mého soudu velice zajímavá skutková podstata zmiňovaná lektory CZ.NIC je *zlehčování*, upravené taktéž v obchodním zákoníku. Na rozdíl od lektorů CZ.NIC si však myslím, že zlehčování bude mít při použití jako právní titul jen omezené možnosti uplatnění. Zlehčování aplikované na oblast doménových jmen by znamenalo, že by webové stránky pod příslušným doménovým jménem neobsahovaly buď žádné informace, nebo by po zadání adresy vyhledávač oznámil uživateli chybové hlášení s tím, že stránku nelze zobrazit, nebo že neexistuje. Toto jednání sice může poškozovat subjekt s registrovaným doménovým jménem, zcela jistě jej lze využít v hospodářské soutěži, ale vzhledem k faktu že subjekt páchající nekalosoutěžní chování nechce jen poškodit, ale také na situaci vyzískat, je pravděpodobnější užití jiného druhu nekalosoutěžního chování, které pro něj může být rentabilnější a na něž se spíše aplikují tři prvně zmíněné skutkové podstaty, pro reálnější vítězství poškozené strany.

Vzhledem k faktu, že u titulů souvisejících s obchodní firmou, názvem právnické osoby, s ochranou pověsti právnické osoby a ochranou osobnosti, neshledávám žádná fakta související s doménovými jmény, která by vybočovala svým praktickým užitím z právní

¹⁴⁰ MALIŠ, P., *Tendence v ochraně ochranných známek s dobrým jménem*, [online]. [cit. 27.02.2010]. Dostupné na <http://www.firemnipravo.com/article/tendence-v-ochrane-ochrannych-znamek-s-dobrym-jmenem>

¹⁴¹ viz ŠTENGLOVÁ, I. a kol. *Obchodní zákoník komentář*. 12.vydání, C.H.Beck Praha 2009, ISBN 978 - 80-7400 -055 - 3.

úpravy zpravidla aplikované na zmíněné instituty obecně, neuvádím k těmto žádný doplňující výklad.

4.1.2 Uplatňované nároky ve věci samé

Subjekt, který se cítí poškozen na svých právech souvisejících s právy k doménovým jménům, zpravidla nárokuje zákaz užívání doménového jména, popř. převod doménového jména na žalobce. Druhý z nároků se realizuje buďto převodem registrace doménového jména nebo žádostí vůči CZ.NIC o změnu registrace doménového jména tak, aby se jeho držitelem stal žalobce. Soud tedy může přikázat převod registrace doménového jména na oprávněného, nebo takový převod nařídit.

Dále je dovoleno, požadovat od CZ.NIC neumožnění užívání doménového jména komukoli jinému než žalobci, umožnění řádného užívání doménového jména žalobci, nebo převod doménového jména na žalobce.

Dle mého, s odkazem na použité zdroje této práce, si troufám tvrdit, že poslední tři zmíněné nároky nejsou nejlepším způsobem, jak dosáhnout úspěchu ve věci. Předně s odkazem na judikaturní materii v dané oblasti převažují případy užívající ony standardní, v úvodu této podkapitoly zmíněné, nároky.

Z toho lze logicky vyvodit, že se žalobce může argumentačně opřít o judikaturu, na jejímž základě interpretuje svůj konkrétní případ, a také samozřejmě spíše odhadne své možnosti úspěchu ve věci. Vyvozují, že převaha užití těchto nároků při sporech v oblasti doménových jmen značí očekávání efektivity této formulace žalobcem (na základě rad odborníků z praxe).

Také je nutno zmínit, že ony tři problematické nároky budou posuzovány taktéž soudní interpretací a uvedená formulace nároků by mohla být, dle mého názoru, vykládána jako příliš kategorická a agresivní a samotný tento přístup žalobce ke sporu by mohl negativně ovlivnit rozhodnutí ve věci.

pozn.: Zpravidla žalobce žádá mj. odstranění závadného stavu převodem doménového jména, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

4.1.3. Předběžná opatření (obecná úprava podle § 74 a násl. o.s.ř.)

Jsou naprosto běžnou součástí sporu v oblasti práv související s doménovými jmény. Každý, kdo by chtěl podat návrh na předběžné opatření, si však musí uvědomit, že po něm bude požadováno složení jistoty. Jeho návrh musí být dostatečně určitě formulován a musí

existovat naléhavá potřeba zatímní úpravy poměrů účastníků (nelze tedy použít při dlouhodobém trvání protiprávního stavu).

Typický případ předběžného opatření lze spařovat v rozhodnutí Vrchního soudu v Praze¹⁴² ohledně doménových jmen aabb.cz a aa.cz. V odůvodnění usnesení Vrchního soudu je srozumitelně popsáno, co je třeba pro vydání předběžného opatření. Druhý výrok usnesení říká: „Pokud navrhovatel žádá uložení povinnosti držiteli domény zdržet se dispozice s doménovým jménem, pak nejde v těchto věcech o nepřiměřené omezení práva. Smyslem takového předběžného opatření je totiž zajistit podmínky pro rozhodnutí této věci bez průtahů, bez možných změn v okruhu účastníků řízení.“¹⁴³ Tak jako odvolací soud potvrdil rozhodnutí soudu prvního stupně jako věcně správné.

Žalobce v tomto konkrétním případě tvrdil, že jednáním žalovaný (registrací předmětných doménových jmen) nedovoleně užil znění jeho obchodní firmy při existenci soutěžního vztahu mezi účastníky. V tomto žalobce spatřoval nekalosoutěžní jednání. Ztotožňuji se s názorem vrchního soudu, že bez souhlasu žalobce byla registrována doménová jména shodná (zaměnitelná) s obchodní firmou žalobce a existoval zde soutěžní vztah mezi účastníky. Žalovaný dobrovolně od užívání doménových jmen neupustil. Vrchní soud nadto uvádí, že takové jednání žalovaného by mohlo být považováno za nekalosoutěžní parazitování na pověsti dle obchodního zákoníku.

Také dle CZ.NIC je nejčastěji podán *návrh na předběžné opatření s povinností držitele zdržet se převodu doménového jména na třetí osobu* (s výjimkou jeho převodu na žalobce), návrhem může žalobce povínovat *CZ.NIC neumožněním převodu doménového jména na třetí osobu* (s výjimkou jeho převodu na žalobce) a *povínovat držitele doménového jména zdržet se zrušení jeho registrace*.

Dle mého názoru, by bylo možno požadovat zákaz užívání, nakládání a provádění úkonů směřující ke změně současného právního stavu doménového jména (dočasnou blokadou doménového jména správcem do pravomocného rozhodnutí sporu), i když tím žalobce riskuje možnost, že při neúspěchu ve sporu bude nucen uhradit škodu takovýmto předběžným opatřením způsobenou.

4.1.4 Náklady řízení ve vztahu k CZ.NIC

„ Jak uvedlo i CZ.NIC, v obsahu Pravidel registrace doménových jmen (jež jsou závazné pro registrátory i pro registrující osoby – držitele doménových jmen) deklaruje svůj závazek

¹⁴² 3Cmo 142/2005 ze dne 31.8.2005

¹⁴³ 3Cmo 142/2005 ze dne 31.8.2005, výrok II.

provést změnu registrace na základě pravomocného soudního rozhodnutí, jež dosavadnímu držiteli převod domény na třetí osobu ukládá, bez ohledu na to, zda byl účastníkem řízení či nikoli. Jeho účast v řízení ve věci samé o převod doménových jmen nutná tedy není. Odvolací soud v tomto směru proto uzavřel, že CZ.NIC je osobou, jež příčinu k podání návrhu na zahájení řízení v této věci svým chováním nezavdala, a má v souladu s ustanovením §143 osě proti žalobci právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.¹⁴⁴

S tímto názorem Vrchního soudu se zcela ztotožňuji. CZ.NIC jedná v rámci svých pravidel¹⁴⁵. Jejím záměrem není zcela jistě vyvolávat soudní spory, obohacovat subjekty páchající protiprávní činností ani poškozovat oprávněné subjekty s právy souvisejícími s předmětnými doménovými jmény. Pro podporu mých tvrzení zde odkazuji na kapitolu 2.3.2. Průběh registrace u CZ.NIC mé práce, kde je rozvedena hlavní činnost CZ.NIC.

4.1.5 Výkon rozhodnutí

Výkon rozhodnutí realizuje CZ.NIC jako správce české národní domény a registrační orgán předmětného doménového jména. Samozřejmě je vykonávat rozhodnutí, které může CZ.NIC doložit originálem nebo úředně ověřenou kopií tohoto rozhodnutí s doložkou právní moci a vykonatelnosti.

Je však nutná patřičná součinnost nového držitele, který se také musí podřídit závazným Pravidlům registrace doménových jmen vytvořených CZ.NIC.

Lze tedy shrnout, že výkon rozhodnutí je vykonáván CZ.NIC postižením majetkových práv k doménovému jménu povinného, a že všechny úkony činěné CZ.NIC směřují k nastolení právního stavu ve věci.

4.2. Spory o doménu „.eu“

Provozem domény .eu byl zahájen provoz nové domény nejvyšší úrovně. Spory týkající se této domény budou řešeny u již zmiňovaného Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Došlo tedy k vynětí sporů z pravomoci obecných soudů a jsou řešeny rozhodčím řízením (tzv. "ADR řízení" - Alternative Dispute Resolution). Jde o alternativní řešení sporů.

Právní rámec je dán nařízením (EC) č. 733/2002 Evropského parlamentu a Rady ze dne 22. dubna 2002 o implementaci domény nejvyšší úrovně .eu a nařízením Komise (EC) č.

¹⁴⁴ Vrchní soud v Praze sp.zn.3 Cmo 112/2008 ze dne 19.11.2008

¹⁴⁵ viz kapitola 2.3.2. Průběh registrace u CZ.NIC

874/2004 ze dne 28. dubna 2004 vymezující pravidla veřejné politiky týkající se implementace a funkcí domény nejvyšší úrovně .eu a principů, jimiž se řídí registrace¹⁴⁶. České právo se neuplatní.

Žalobce může žalovat buď držitele doménového jména nebo správce, kterým je v tomto případě sdružení EURid pověřený Evropskou komisí k organizaci, správě a řízení domény .eu. Poškozený může nárokovat zrušení registrace sporného doménového jména či převod sporného doménového jména na žalobce (pokud splňuje kritéria způsobilosti k registraci¹⁴⁷).

Takové žalobě lze vyhovět, pokud předmětné doménové jméno je identické nebo zaměnitelné se jménem, k němuž vnitrostátní právo členského státu EU a/nebo komunitární právo přiznává nebo zakotvuje oprávnění (typicky např. ochranná známka), a buď toto doménové jméno bylo žalovaným zaregistrováno bez oprávnění k tomuto doménovému jménu nebo bez oprávněného zájmu na doménovém jménu, nebo doménové jméno bylo zaregistrováno nebo je užíváno ve zlé víře¹⁴⁸.

Proti správci se pak lze domáhat zrušení takového jeho rozhodnutí, které je dle názoru žalobce v rozporu s výše uvedenými nařízeními.

Pravidla ADR stanoví, že procesním jazykem musí být některý z úředních jazyků EU (pokud se strany nedohodnou jinak nebo pokud není jinak stanoveno v registrační smlouvě). Řízení se zahajuje podáním žaloby rozhodčímu orgánu. K žalobě musí být doloženy veškeré relevantní listinné a jiné důkazy. Předkládá se v jednom originále a třech kopiích. Žalobce se musí také rozhodnout, zda má spor rozhodovat samosoudce či senát. Žalovaný se musí ve třiceti pracovních dnech k žalobě vyjádřit. Mezitím je doménové jméno zablokováno správcem.

Ústní projednání se zpravidla nekonají. Rozhodnutí se činí na základě dokumentů a jiných listinných důkaz. Konečným rozhodnutím ve věci samé je rozhodčí nález, nelze se proti němu odvolat a pro strany jsou jím závazné.

Text nálezů se zveřejňuje na webové stránce Rozhodčího soudu. Žalobce je povinen uhradit poplatky za řízení dle sazebníku stanoveného v Doplňujících pravidlech ADR. Rozhodčí soud není povinen činit ve věci žádné úkony, dokud není počáteční poplatek zaplacen.

Nutno upozornit na skutečnost, že každá ze stran si nese své náklady řízení (včetně poplatkové povinnosti nebo zastoupení právníkem), a ani v případě úspěchu ve sporu není náhrada těchto nákladů proti neúspěšné straně přiznávána.

¹⁴⁶ MOKRÝ, L. Jak se soudit o evropskou doménu? [online]. [cit. 12.ledna 2010] Právo IT Advokátní kancelář Jansa, Mokrý, Otevřel & partneři v.o.s., Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/jak-se-soudit-o-evropskou-domenu>

¹⁴⁷ viz odst. 4(2)(b) Nařízení (EC) č. 733/2002.

¹⁴⁸ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

4.3. Spory o doménu v zahraničí

V této podkapitole upozorním na některé procesní zajímavosti ve sporech souvisejících s doménovými jmény v právních úpravách evropských zemí. Nechci je zde však podrobně rozebírat. Hodlám jen naznačit procesní přístupy na Slovensku, ve Francii a přístupy WIPO, které jsou v praxi možné a běžně užívané, či určitá specifika jednotlivých úprav. Právní úpravy států v této kapitole zmíněné jsou kontinentální, a liší se mezi sebou méně než v poměru k USA a Velké Británii, kterým je věnována samostatná kapitola, a soudím, že i v poměru k českému právu mají tyto kontinentální úpravy bližší vztah. USA a Velké Británii se věnuji zvláště zejména z důvodu, že se v obou případech jedná o angloamerické precedentální právní systémy a mají mnoho společného v otázce obecných zásad práva.

Současná slovenská rozhodovací činnost ve věcech hospodářské a nekalé soutěže včetně sporů o doménová jména spadá pod okresní soudy (občanskoprávní materie) a ve věcech obchodních pod krajské soudy.

Obdobně je konstruována rozhodovací činnost francouzská, „kde je obecný soud věcně příslušný pro spory mezi občany, jako i v případě, že ve sporu nejde o částku vyšší než 1500,- euro. U částek vyšších a v sporech, kde je stranou veřejnoprávní korporace nebo právnická osoba, nastává věcná příslušnost soudů obchodních (příp. vyšších soudů¹⁴⁹). Dle mého názoru, je francouzský rozhodovací systém výhodnější, také se zřetelem k specializaci obchodních soudů na podnikatelské vztahy.

Obecně lze konstatovat, že závisí na rozhodnutí oné konkrétní osoby, na jakou instituci se spory o doménová jména obrátí. Je možno zvolit, buď orgány pro alternativní řešení sporů, nebo na soud.

„Mimosoudní řešení sporů metodou smíru nebo arbitráže, která se stává středem zájmu veřejnosti pohybující se v oblasti e-commerce, jsou bezpochyby současným trendem¹⁵⁰. Smluvní strany se mohou předem dohodnout na těchto postupech.“¹⁵¹ Nelze si ale povšimnout, že určité smlouvy o registraci doménového jména již obsahují ustanovení, na základě kterého se žadatel při podpisu smlouvy o registraci přímo zavazuje postupovat touto cestou (jak je to u sporů, týkajících se doménových jmen, mezi správcem národní domény CZ.NIC a držitelem doménového jména .cz, které směřují před Rozhodčí soud při

¹⁴⁹ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

¹⁵⁰ SÝKORA, M. *Restrikce při registraci domén a jejich důsledky*. [online]. www.pravoit.cz, 13. prosince 2006 [cit. 25. října 2009]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/restrikce-pri-registraci-domen-a-jejich-dusledky>.

¹⁵¹ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR v Praze). Myslím, že jednou z největších výhod alternativního způsobu řešení je jednak vyšší odbornost rozhodujících, jednak rychlost, která je dána jednoinstančností rozhodčího řízení. O rozhodčím řízení se zmiňuje i publikace Právní aspekty doménových jmen: „ Arbitrážní instance (např. WIPO Arbitration and Mediation Center) se obvykle zabývají spory, které se týkají porušení práv duševního vlastnictví souvisejících s registrací doménových jmen, což může znamenat rychlejší a pro strany přijatelnější řešení.“¹⁵² Sama však považuji za velkou nevýhodu využití služeb této arbitrážní instance, zejména proto, že lze uplatňovat jen nároky týkající se zrušení registrace nebo převodu doménového jména. Pokud tak subjektu například vznikla škoda, nebo se na jeho úkor někdo bezdůvodně obohatí, musí se obrátit na soud.

4.4 Dílčí závěr

Ve čtvrté kapitole své práce jsem se snažila zachytit nejdůležitější momenty v oblasti řešení sporů o doménová jména a práva související, a to jak spory o doménu v České republice, tak i spory o doménu .eu a spory vedené v zahraničí.

Jak jsem již zmínila, trendem současné doby je již při podpisu smlouvy myslet na ochranná opatření ve vztahu k předmětnému doménovému jménu, nejčastěji udělením pravomoci k řešení sporů vzniklých v této oblasti rozhodčímu orgánu. Mám za to, že se tímto praktickým postupem zvyšuje právní jistota účastníků smlouvy. Už před vznikem jakéhokoli sporu tak vlastník doménového jména totiž může předpokládat, že jeho spor bude řešen závazným rozhodčím nálezem bez možnosti odvolání, a že vedení sporu bude sice mnohem rychlejší, ale také mnohem nákladnější než u obecného soudu.

Ve zkratce shrnuto, mezi nejčastěji využívané právními tituly patří ochranná známka, nekalá soutěž a zlehčování. Nutno zdůraznit, že vždy musí být splněny podmínky pro použití jednotlivých titulů (např. registrace doménového jména jako ochranné známky či soutěžní vztah stran).

Dle mého je při uplatňování nároku nutno zohledňovat jeho efektivnost ve vztahu k následku (např. hrozí-li návrhem předběžného opatření vznik škody a v případě neúspěchu ve sporu nutnost její reparace, je vždy třeba hodnotit objektivně, zda je účelné takové předběžné opatření navrhnout).

Ve věcech, kde je předmětem sporu doména.eu a rozhoduje se tedy dle Pravidel ADR, a ne dle vnitrostátních právních předpisů, je doménové jméno zablokováno do ukončení sporu i

¹⁵² PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

bez předběžného opatření. Domnívám se, že i proto došlo k vynětí těchto sporů z pravomoci obecných soudů (rozhodčí řízení je mnohem rychlejší a stav souladný se stavem právním je nastolen v nepoměrně kratší době, čímž se snižuje i výše případně vzniklé škody zablokováním domény).

5. Přístup k problematice doménových jmen ve vybraných zahraničních právních řádech

V následující kapitole se budu snažit charakterizovat přístup k problematice doménových jmen a jejich ochrany v rámci právního řádu USA a Velké Británie. Tyto právní řády jsem si vybrala záměrně jako představitele angloamerického systému práva a bude tedy možno v závěru této kapitoly srovnat je s kontinentálním pojetím ochrany práv související s doménovými jmény.

Dále je vhodné připomenout, že USA jsou považovány za stát s velice rozvinutými mechanismy ochrany práv souvisejících s doménovými jmény a svým „*case law*“ (*soudcovské/precedenční právo*)¹⁵³ obecně ovlivňují vývojové trendy v teoreticko-právní oblasti doménových jmen. Je třeba se tedy alespoň stručně obeznámit s efektivním stylem amerického právního myšlení v této oblasti, protože mechanismy k této problematice jsou i například v poměru ke stavu na naší vnitrostátní úrovni nesrovnatelně propracovanější a mohou být inspirací pro budoucí vývoj české právní úpravy v oblasti práv souvisejících s doménovými jmény.

Výběr Velké Británie jako druhé zahraniční právní úpravy lze také podpořit faktem, že přestože se jedná o stát, jehož systém práva je primárně založen na precedentálním právu, je i Velká Británie členem Evropské unie a tedy podřízen komunitární právní úpravě.

Vzhledem k teritoriálně neomezené povaze počítačových sítí a samotné faktické povaze doménových jmen, lze očekávat právní spory nejen na vnitrostátní úrovni jednotlivých států, ale také v situacích, kdy strany sporu budou subjekty z odlišných států. „Podnikatelé musí počítat s tím, že v souvislosti s používáním internetu jako platformy pro komunikaci a obchod se při právních sporech vystavují riziku být žalováni před zahraničním soudem za porušování práv jiných subjektů, aniž by vůbec zamýšleli považovat území daného státu za svůj pro podnikání relevantní trh.“¹⁵⁴

Hlavními body, které bývají při řešení sporů v oblasti doménových jmen střetovými místy, je těžko regulovatelný charakter počítačových sítí, soudní pravomoc a výkon pravomocných rozhodnutí. Jednotlivé země přistupují k doménové oblasti rozdílně, i když je trendem doby snaha o určitou harmonizaci mechanismů a řešení sporů. V zásadě jsou dodržovány základní principy pro duševní vlastnictví a určité spravedlivé uspořádání soukromoprávních vztahů.

¹⁵³ CHROMÁ, M. Anglicko český právní slovník. Praha :1997 Leda, ISBN 80-85927-25-X, str. 57.

¹⁵⁴ SEHNALOVÁ, J. Práva na označení v cyberprostoru – jurisdikce a rozhodné právo (část I), [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , 7. 3. 2002, [cit. 12.ledna 2010]
Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=72343>

Vždy je dbáno na dodržení oné jedinečnosti domény a priority registrace a ostatních obecných zásad pro registraci doménového jména. Vždy se registrující subjekt podřizuje podmínkám registrátora.

5.1. USA

Spojené státy se internetovým vztahům věnují nejdéle a v největší míře. Dobře si uvědomují jejich důležitost, a snad i proto jsou rozhodnutí amerických soudů mnohem citlivější k potřebám a cílům subjektů souvisejících práv. Aby nedocházelo k excesům z daného směru judikatury, vždy s potřebnou péčí zkoumají existenci skutečného konfliktu práv na označení a střetu zájmů. Lze také konstatovat, že „americké soudy překonaly mýtus procesní nepostižitelnosti osob zneužívající internet“¹⁵⁵ (viz kapitola 3.2.1. Spekulanství).

Samozřejmě i na úrovni státních soudů je dodržení zásady spravedlivého procesu, k čemuž dojde, pokud jsou naplněna následující kritéria:

- tzv. minimální kontakt¹⁵⁶ mezi žalovaným a soudem (např. domicil žalovaného ve státě soudu – jurisdikce in personam, ale může být dán i vztahem mezi soudem a věcí – in rem)
- výkon jurisdikce nesmí být v rozporu s tradičním pojetím fair-play a požadavkem dostatečné spravedlnosti

Pro ilustraci a lepší představu, jak jsou zmíněné zásady formulovány v právním předpise, zde uvádím výňatek z legislativní tvorby státu New York:

§ 302 *Civil Practise Law and Rules*¹⁵⁷ je naplněno pokud:

- by žalovaný podnikal na území New Yorku, nebo
- by se muselo jednat o deliktní jednání mimo území New Yorku, přičemž následek takového jednání by nastal na území New Yorku a
- žalobce se subjekty na území New Yorku buď pravidelně obchoduje, nebo získává podstatnou část svých příjmů z poskytování zboží a služeb na území daného státu nebo
- dá se rozumně očekávat, že jeho jednání bude mít následky v daném státě nebo že bude získávat z daného mezistátního nebo mezinárodního obchodu příjmy.

¹⁵⁵ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

¹⁵⁶ viz *International Shoe Co.v. Washington*, 326 US 310 1945, *World-Wide Volkswagen Corp. v Woodson*, 444 US 286, 297 1980

¹⁵⁷ právní předpis věnující se procesním otázkám pro stát New York, http://law.onecle.com/new-york/civil-practise-law-and-rules/CVP0302_302.html, Personal Jurisdiction By Acts Of Non-domiciliaries

V současné době je čím dál viditelnější snaha amerických soudů rozšiřovat svou působnost¹⁵⁸ i na cizí subjekty, které vyvíjí ne zcela nahodilou činnost přes internet, pokud jsou následky jejich činnosti dotčeny americké subjekty.

„Pouhá možnost otevřít na území daného státu webovou stránku, na níž jsou uvedeny údaje o místě sídla firmy, však jurisdikci nezakládá (nejde o formu prodeje či distribuce).“¹⁵⁹ Toto může být demonstrováno na případu z roku 1996 *Playboy v. Chuckleberry*¹⁶⁰. Šlo o spor mezi majitelem ochranné známky PLAYBOY a majitelem zaregistrované domény PLAYMEN. Zde existoval vztah mezi cílovými zákazníky v USA a italským subjektem Chuckelberry Publishing, Inc., nešlo jen o *pasivní možnost*¹⁶¹ otevřít stránku v USA a příslušnost amerického soudu byla tedy zřejmá. Protože Playmen porušoval práva na označení, soud rozhodl, že žalovaný je povinen zabezpečit, že internetové stránky s jejich registrovanou doménou nebudou dostupné na území USA.

Dle mého názoru jde o zcela logické rozhodnutí, a mám za to, že pokud by americký soud zakázal celosvětový provoz stránek, mohlo by toto rozhodnutí značně poškodit kontinuitu americké judikatury v oblasti práv duševního vlastnictví. Nadto při zobecnění by mohl vést k závěru, že jakýkoli soud může vykonávat svou jurisdikci nad jakýmkoliv poskytovatelem služeb v síti internet a zakázat celosvětový provoz stránky, což by bylo vzhledem k povaze internetu více než kontraproduktivní. Jako řešení obdobných případů si dokážu představit blokaci IP adres z příslušného státu (což sice není absolutní řešení, ale jedno z nejjednodušších), také může být soudem nařízeno správci domény zablokování doménového jména v konkrétním státě. Nový pohled na věc může přinést projednávaná dohoda ACTA, která by do budoucna měla ovlivnit vývoj podobných rozhodnutí, je však předčasné tvrdit směr, kterým se bude judikatura v případě přijetí dohody ubírat.

Otázky rozhodování sporů v souvislosti s právy k doménovým jménům řeší americké soudy v obecné úpravě, která se věnuje známkoprávní ochraně, ochraně osobních jmen a je zde zohledňována otázka dobré víry a obchodního užívání, a zvláštní úpravě, jež akcentuje otázky neexistence práv žalovaného ke spornému jménu, jeho obchodní úmysly s doménou, a zda nabídl doménu k úplatnému převodu majiteli ochranné známky.

¹⁵⁸ SEHNALOVÁ, J. Práva na označení v cyberprostoru – jurisdikce a rozhodné právo (část I), [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , 7. 3. 2002, [cit. 12.ledna 2010]

Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=72343>

¹⁵⁹ SEHNALOVÁ, J. Práva na označení v cyberprostoru – jurisdikce a rozhodné právo (část I), [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , 7. 3. 2002, [cit. 12.ledna 2010]

Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=72343>

¹⁶⁰ *Playboy Enterprises, Inc. v. Chuckelberry Publishing, Inc.* 1996 WL 396128 (S.D.N.Y. 12.6. 1996)

¹⁶¹ definice pasivního přístupu viz *Bensuan Restaurant Corp. v King*, 937 1996

V případě použití obecné úpravy se žaloba opírá o práva k ochranné známce, označení, právo na ochranu před nekalou soutěží, osobnostní právo, avšak nejsilnější pozici bude mít žalobce s kombinací několika výše uvedených, protože je pak mnohem snazší dokázat absenci dobré víry při registraci a užívání domény¹⁶². Kumulativně s absencí dobré víry je nutno prokázat reálné obchodní užití nebo klamání veřejnosti žalovaným prostřednictvím doménového jména. Pouhou registrací k obchodnímu užívání nedochází¹⁶³.

Dle judikatury jako je případ *Porsche AG v. Del Fabbro Laurent*¹⁶⁴ lze však za obchodní užívání označit jednání žalovaného, který nabídne doménu k odprodeji majiteli starší ochranné známky¹⁶⁵. Žalovaný jako třetí osoba také může registrací doménového jména způsobit žalobci škodu tím, že vyloučí jeho registraci svou registrací a pak i přesto, že žalovanému nebude prokázáno obchodní užívání, lze za splnění daných podmínek podat žalobu (na základě zlé víry třetí osoby, která věděla, že tím znemožní registraci osobě oprávněné – viz dále).

Zvláštní úprava úzce souvisí s ACPA (viz kapitola 3.2.1. Spekulanství). Na základě tohoto právního předpisu lze podat žalobu proti každému, „kdo si zaregistruje, užívá bez dobré víry nebo obchoduje se stejným nebo zaměnitelně podobným doménovým jménem“¹⁶⁶. Jak jsem již zmínila v úvodu kapitoly dalším kritériem je neexistence jiných práv žalovaného ke spornému jménu, jeho obchodní úmysly s doménou, a zda doménové jméno nabídl k úplatnému převodu majiteli ochranné známky.

Tato právní úprava nadto umožňuje určit jurisdikci i dalším způsobem. „Pokud se neprokáže žádný minimální kontakt mezi fórem a žalovaným (z důvodů jeho neidentifikovatelnosti), jurisdikce soudu přesto může být ve státě žalobce dána, pokud existuje kvalifikovaný vztah mezi fórem a doménou.“¹⁶⁷ Vzhledem k faktu, že české vnitrostátní právo nemá právní předpis, který by se věnoval čistě doménové problematice, ani jurisdikce doménových sporů není vymezena tak podrobně. Například majitelé registrovaných domén u CZ.NIC se řídí

¹⁶² JUNO (*Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea-Bissau*) Cambridge University Press 978-0-521-86769-6 - *International Law Reports, Volume 128, Edited by Elihu Lauterpacht, C. J. Greenwood, A. G. Oppenheimer and Karen Lee, INTERNATIONAL TRIBUNAL FOR THE LAW OF THE SEA, YEAR 2004, 18 December 2004, THE “JUNO TRADER” CASE, No. 13*

¹⁶³ JUNO (*Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea-Bissau*) Cambridge University Press 978-0-521-86769-6 - *International Law Reports, Volume 128, Edited by Elihu Lauterpacht, C. J. Greenwood, A. G. Oppenheimer and Karen Lee, INTERNATIONAL TRIBUNAL FOR THE LAW OF THE SEA, YEAR 2004, 18 December 2004, THE “JUNO TRADER” CASE, No. 13*

¹⁶⁴ *Porsche AG v. Del Fabbro Laurent*. Case No. D2004-0481 (WIPO, August 20, 2004)

¹⁶⁵ *Panavision Int'l, L.P. v. Toeppen*, 141 F.3d 1316, 46 U.S.P.Q.2d (BNA) 1511 (9th Cir. 1998)

¹⁶⁶ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

¹⁶⁷ SEHNALOVÁ, J. *Práva na označení v cyberprostoru – jurisdikce a rozhodné právo (část I)*, [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , 7. 3. 2002, [cit. 12.ledna 2010] Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=72343>

pravidly ADR¹⁶⁸, kde je v bodě 2 za pomoci tzv. veřejné rozhodčí nabídky přiřknuta pravomoc Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky.¹⁶⁹ Spory o právech souvisejících s doménovými jmény řešené u obecných soudů (např. nekalosoutěžní spory s „doménovým prvkem“) mají upravenou jak svoji pravomoc, tak působnost v o.s.ř. (Občanský soudní řád, z.č. č. 99/1963 Sb., v platném znění). Obecně si však myslím, že pravidlo o kvalifikovaném vztahu mezi fórem a doménou ve víc účelové než praktické a neshledávám potřebu přenosu podobného pravidla do našeho prostředí.

pozn.:

Při vymáhání nároků u žalob podaných dle ACPA lze nařídit zákaz takového chování, vrácení bezdůvodného obohacení a náhradu škody a nákladů.

5.2. Velká Británie

Stejně jako ve většině zemí ani ve Velké Británii neexistuje legislativa, která by se věnovala čistě problematice doménových jmen. A stejně jako jinde, i zde se lze setkat s velkým vlivem legislativy ochranných známek a osobnostních práv na rozhodování sporů z práv k doménovým jménům. Většina anglických stěžejních případů doménové problematiky byla založena na známkovém právu. Příkladem lze uvést *British Telecommunications Plc. And Others v. One¹⁷⁰ in a Million Limited* z roku 1999¹⁷¹, o kterém je v krátkosti pojednáno dále a mnohé další.

V otázce příslušnosti aplikují zásadu celosvětové přístupnosti a tudíž například národní řecké doménové jméno může rušit práva k duševnímu vlastnictví v Anglii (*Bonnier Media Ltd v*

¹⁶⁸ *Pravidla alternativního řešení sporů*, V platnosti od 1.10.2007, 2. Rozhodčí veřejná nabídka

¹⁶⁹ *Pravidla alternativního řešení sporů*, V platnosti od 1.10.2007, 2. Rozhodčí veřejná nabídka
2.1. Držitel se neodvolatelně veřejně podrobuje pravomoci Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „rozhodčí soud“), v rozhodčím řízení před tímto rozhodčím soudem podle zvláštního dodatku Řádu rozhodčího soudu pro rozhodčí řízení on-line zveřejněného v Obchodním věstníku (dále jen „Řád on-line“), a to ve věci majetkového sporu, o němž lze uzavřít smír, v němž třetí osoba napadne jakékoliv Doménové jméno Držitele, zařazené v elektronické databázi doménových jmen v národní doméně ccTLD .cz spravované sdružením CZ.NIC, pokud třetí osoba písemně projeví vůči Držiteli vůli podrobit se pravomoci tohoto rozhodčího soudu v dané věci zejména tím, že písemně zahájí takový spor u tohoto rozhodčího soudu v souladu s Řádem on-line. Spor bude rozhodován jediným rozhodcem určeným předsedou rozhodčího soudu. E-mailová adresa Držitele uvedená v záznamu o registraci kteréhokoliv z Doménových jmen, o nichž je veden spor, slouží při vedení řízení on-line pro účely doručování Držiteli.

2.2. Tato rozhodčí veřejná nabídka se vztahuje na veškerá Doménová jména Držitele, a to i Doménová jména, která Držitel zaregistruje poté, kdy učinil tuto rozhodčí veřejnou nabídku.

2.3. Právo kterékoliv strany navrhnout soudu vydání předběžného opatření zůstává nedotčeno.

¹⁷⁰ *British Telecommunications Plc. And Others v. One [1998] EWCA Civ 1272 (23 July 1998)*

¹⁷¹ podrobnější seznam související judikatury viz PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

Greg Lloyd Smith and Kestrel Trading Corp (unreported) 1 July 2002 146), ale je zohledněn i záměr žalovaného (zda se zamýšlel ovlivnit registrací příslušný anglický trh).

Jsou uznávány nároky oprávněného uživatele či majitele ochranné známky vůči zahraničnímu majiteli doménového jména, avšak pouze s ohledem na výrobky a služby, kterých se známka týká (Prince plc. v. Prince Sport Group Inc. z roku 1997). Ke spekulantům s doménami přistupují anglické soudy obdobně jako ostatní země s členstvím ve WIPO (Harrods Limited v. UK Network Services Limited and Others z roku 1997).¹⁷²

Rozhodovací činnost ve vztahu k doménovým jménům se ve Velké Británii ustálila kolem roku 1997 a to zásluhou proslulého případu *British Telecommunications Plc. And Others v. One in a Million Limited* z roku 1999¹⁷³, kdy bylo anglickým soudem nařízeno převést „obchodně neužívané doménové jméno identické s proslulou ochrannou známkou žalobce“¹⁷⁴. Odvolací soud konstatoval, že zde byla jasně znatelná systematická registrace domén za účelem zisku a blokování registrace oprávněnému registrátorovi, což lze rozpoznat jako jednání ve zlé víře¹⁷⁵.

Anglickým národním registračním orgánem je Nominet UK. Podmínky pro registraci jsou obdobné jako u všech správců vrcholových domén členských států WIPO. Jak sám Nominet UK uvádí, registrací dává registrující najevo souhlas s podmínkami Nominetu UK a také jí prohlašuje, že registrované doménové jméno není v konfliktu s právy třetí osoby.

Dále Nominet uvádí, že v případě sporů z práv k doménovým jménům lze tyto řešit levně a rychle pomocí rozhodnutí v rámci rozhodčího řízení tzv. „Dispute Resolution Service“. Pro tento účel vede Nominet UK seznam rozhodců. Spory jsou rozhodovány dvojinstančně (lze podat rozklad proti rozhodnutí v rámci Dispute Resolution Service).

Vzhledem k faktu, že Nominet UK neposkytuje služby pro jinou vrcholovou doménu než je .uk, obrazejí se anglické subjekty často i na americkou Network Solutions Inc. jako na správce vrcholové generické domény .com.

Při registraci doménového jména anglickým Nominetem si lze vybrat nejen onu vrcholovou doménu .uk, ale i druhotnou doménu (např. .co.uk) a nakonec i samotné doménové jméno (např. google.co.uk). Je vhodné zmínit, že www, com, net a network jsou považována za

¹⁷² PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

¹⁷³ *British Telecommunications plc and others v. One In A Million Ltd and others* [1998] EWCA Civ 1272 (UK Court of Appeal).

¹⁷⁴ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

¹⁷⁵ *British Telecommunications Plc and others v One In A Million Ltd and others* [1998] EWCA Civ 1272 (23 July 1998)

“nezpůsobilé rozlišit výrobky a služby umístované na trh prostřednictvím internetu”¹⁷⁶ a jsou nezpůsobilé k zápisu.

Po výběru doménového jména je nutno zkontrolovat, zda není již toto registrováno a zda je možné ho v této podobě zaregistrovat. K tomu je využívána online databáze tzv. “WHOIS service”¹⁷⁷ Pro vyhledávání je nutno zadat celé doménové jméno, a WHOIS poskytne obratem všechny základní údaje o registraci takové domény, je-li již zaregistrována. Z této databáze je nejen možné zjistit jméno a adresu registrátora, ale i jeho zástupce pro jednání ve věci a datum registrace a obnovy. Je třeba zdůraznit, že Nominet striktně dodržuje zásadu first-come, first-served a není možná jakákoli případná rezervace doménového jména.

Jen pro zajímavost uvádím, že registrační poplatek ve výši 80 liber (plus daň) se hradí vždy na období dvou let a to před jeho započítáním za každé zaregistrované doménové jméno.¹⁷⁸

5.3. Závěry ze srovnání úprav

Jak plyne z dvou předchozích kapitol, není podstatných rozdílů v rozhodování obdobných sporů v úpravě Velké Británie a Spojených států amerických. Při rozhodování jsou dodržovány základní principy z oblasti práv k duševnímu vlastnictví i zásady typické pro doménová jména. V tomto faktu vidím zejména onen znak globálnosti práv informačních technologií.

Z mého pohledu, vzhledem k prostudované judikatuře, i s ohledem na existenci ACPA ve Spojených státech, považuji americkou právní úpravu a rozhodovací činnost na vyšší úrovni. Jejich judikturní činnost ovlivňuje nejen rozhodování obdobných sporů ve Velké Británii, ale i ve zbytku civilizovaného světa.

V otázce příslušnosti soudů¹⁷⁹ lze sledovat zcela obvyklý jev, kdy příslušný rozhodovací orgán používá vlastní národní pravidla pro určení práva aplikovatelného pro spory s mezinárodním prvkem společně s mezistátními dohodami nejméně se silou národního práva. Před nařízením Brusel I¹⁸⁰ byly spory mezi zeměmi EU řešeny mnohostrannou úmluvou o soudní příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí ve věcech civilních a obchodních z 27. 9.

¹⁷⁶ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

¹⁷⁷ Dostupné na: <http://www.nic.uk/registrants/register/choose/> Choosing your domain name, Nominet UK [cit. 12.ledna 2010]

¹⁷⁸ Dostupné na: <http://www.nic.uk/registrants/register/fees/> Registration Fees, Nominet UK [cit. 12.ledna 2010]

¹⁷⁹ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

¹⁸⁰ Výraz „Brusel I“ se často používá jako odkaz na Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. Tento dokument upravuje určení mezinárodní soudní příslušnosti mezi členskými státy Evropské unie a podmínky a postupy pro uznávání a výkon rozsudku vynesených v členských státech, veřejné listiny a soudní smíry. Nahradil úmluvu Brusel I ze dne 27. září 1968, týkající se všech členských států s výjimkou Dánska. viz Glosář http://ec.europa.eu/civiljustice/glossary/glossary_cs.htm

1968, kde bylo pro určení loci delicti determinující článek 5 číslo 3 EuGVÚ. Podle něj se za místo spáchání nedovoleného jednání (tj. i porušení práv k nemotným statkům) považovalo jak místo, kde došlo k nedovolenému jednání, tak místo, kde v příčinné souvislosti došlo ke vzniku škodlivého následku. Pokud se místo deliktního jednání a místo následku odlišovaly, zakotvovala konvence možnost volby jurisdikce ze strany poškozeného.¹⁸¹ Nařízením Brusel I vstoupilo v platnost dne 1. března 2002. Toto nařízení je přímo použitelné, což znamená, že se na něj může u soudu každý spolehnout. Nevztahuje se na Dánsko, kde i nadále platí Bruselská úmluva¹⁸². Nařízení stanovuje pro výkon rozhodnutí následující pravidla:

Nařízení stanoví tato pravidla:

- „ 1. Rozhodnutí vydané v jednom členském státě, které je v tomto státě vykonatelné, bude vykonáno v jiném členském státě poté, co zde bylo na návrh kterékoli zúčastněné strany prohlášeno za vykonatelné (nebo - ve Spojeném království - poté, co bylo na návrh kterékoli zúčastněné strany v této části Spojeného království za účelem výkonu zaregistrováno).
2. Návrh se podává u soudu místně příslušného; příslušnost se určuje podle bydliště strany, vůči níž je výkon navrhován, nebo podle místa výkonu.
3. Prohlášení vykonatelnosti musí být vydáno, jakmile jsou splněny určité formální náležitosti, a musí být doručeno druhé straně, která je oprávněna jej napadnout pouze u soudu.
4. Cizí rozhodnutí je možné neuznat, je-li takové uznání v rozporu s veřejným pořádkem nebo je-li neslučitelné s dřívějším rozhodnutím, nebo jestliže písemnost o zahájení řízení nebyla doručena v dostatečném časovém předstihu nebo jestliže se druhá strana nedostaví.“¹⁸³

pozn. Dle mého došlo nařízením k velkému zjednodušení v řešení sporů mezi státy EU, pozitivní je i jeho přímá použitelnost. Stále však chybí úprava samotného výkonu rozhodnutí na komunitární úrovni, což by dle mého opět zvýšilo harmonizaci evropské rozhodovací činnosti.

Smyslem nastíněných postupů v obou úpravách (britské a americké) byla komparace rozhodovací činnosti a poukázání na celosvětovost odvětví práva informačních technologií. Vhodné je dodat, že z prostudované literatury k tomuto tématu vyplývá, že často využívané známkoprávní úpravě nevadí „koexistence stejných označených pro identické produkty na

¹⁸¹ SEHNALOVÁ, J. Práva na označení v cyberprostoru – jurisdikce a rozhodné právo (část I), [online]. ITpravo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 7. 3. 2002, [cit. 12.ledna 2010]

Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=72343>

¹⁸²European Judicial Network „Chci, aby bylo rozhodnutí soudu vykonáno v jiném členském státu.“ [online] 31. 1. 2007 [cit. 12.ledna 2010]

Dostupné na: http://ec.europa.eu/civiljustice/enforce_judgement/enforce_judgement_ec_cs.htm

¹⁸³ European Judicial Network „Chci, aby bylo rozhodnutí soudu vykonáno v jiném členském státu.“ [online] 31. 1. 2007 [cit. 12.ledna 2010]

Dostupné na: http://ec.europa.eu/civiljustice/enforce_judgement/enforce_judgement_ec_cs.htm

území různých států, protože užití a ochrana označení se omezuje pouze na oblast jednotlivých států. Je zřejmé, že při poskytování ochrany se do konfliktu mohou dostat právní řády různých států. „¹⁸⁴

¹⁸⁴ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

6. Zhodnocení současného stavu právní úpravy doménových jmen a jejího možného směřování

Pružnost soudů v různých zemích se liší, jak již bylo několikrát zmíněno v této práci vždy s ohledem na vnitrostátní přístup konkrétního státu. Nejvíce mě zaujala britská judikatura, kde je již esenciálně dodržovaným pravidlem, že jakákoliv webová stránka je celosvětově přístupná, a proto mohou např. národní doménová jména rušit práva k předmětu duševního vlastnictví v Anglii¹⁸⁵. Nutno však připustit, že ve věcech cybersquattingu nejsou anglické soudy nijak novátorské, neboť zauímají obdobný postoj jako soudy americké, nebo soudy v členských zemích WIPO.

Co se týče úpravy probírané problematiky v rámci českého práva, mám za to, že současný stav není tak špatný, jak někteří odborníci uvádějí. Práva z duševního vlastnictví jsou vymáhána běžně, a jelikož práva související s oblastí doménových jmen se k nim počítají, zdá se mi oblast poměrně zabezpečena (se zohledněním i dalších možných použitelných institutů). Možný směr vývoje vidím v pokračování harmonizačního procesu tohoto odvětví v globálním měřítku s přispěním projednávané dohody ACTA, avšak tohoto lze dosáhnout jen důslednou spoluprací mezi jednotlivými státy.

Nadto po prostudování návrhu ACTA¹⁸⁶ mě jímají obavy z nerespektování existujících mezinárodních procedur a vytváření zcela nových konstrukcí (na vzniklé spory má dohlížet nově vzniklá komise ACTA a bude dále dohlížet i na vynucování práv z duševního vlastnictví, obsažené ve smlouvě. Není mi také zcela zřejmé, proč budoucí signatáři zvolili cestu vytváření takto důležité ochranné smlouvy mimo WTO i WIPO, ale předpokládám, že je to důsledek vyjednávání stran a velkého vlivu USA, které se snaží, aby obsah ACTA co nejvíce vyhovoval jejich zájmům, které jinde (myšleno v jiné mezinárodní smlouvě) zohledněny nebyly. Také mě poněkud uvádí do rozpaků myšlenka sdílení informací mezi signatářskými státy, mohlo by to totiž být vysoce problematické (vzhledem k odlišnosti právních úprav ochrany informací v jednotlivých státech), nehledě na fakt, že by uvedení těchto úprav do určitého souladu mohlo pozdržet celý proces přijímání smlouvy jako takový.

¹⁸⁵ viz Mecklermedia Corporation v. D. C. Congress GmbH, 1997

¹⁸⁶ The Office of the U.S. Trade Representative Releases Statement of ACTA Negotiating Partners on Recent ACTA Negotiations. Office of the United States Trade Representative[online] cit. 25.5.2010

Dostupné na: <http://www.ustr.gov/about-us/press-office/press-releases/2010/april/office-us-trade-representative-releases-statement-ac>

7. Konkrétní návrhy de lege ferenda ohledně právní úpravy aplikované na oblast doménových jmen

Pokud bych se měla zaměřit na návrhy de lege ferenda ohledně právní úpravy aplikované na oblast doménových jmen, doporučila bych pokračování v současném trendu harmonizačních snah na světové úrovni. Dohoda ACTA, která bude v nejbližší možné době ratifikována je jedním z perspektivních východisek. ACTA je prostředkem, jak EU může získat globálně použitelný nástroj k ochraně doménových jmen a práv s nimi souvisejícími, a vzhledem k počtu jednajících, v případě podpisu, bude vytvořena četná judikatura, která bude moci být při správné interpretaci použita v signatářských státech. Kladné stanovisko zaujímám i s vědomím mnoha sporných bodů, jež jsou obsahem návrhu smlouvy. Jako soukromá osoba si sice uvědomuji ztrátu pocitu soukromí, pokud bude přijat i čl. 2.17 návrhu, který bude opravňovat pověřené autority – pravděpodobně celní úředníky- k prohledávání soukromých laptopů na hranicích za účelem pátrání po porušování práv z duševního vlastnictví, ale v dnešní globalizované době lze chápat snahu o nabídku co nejintenzivnější právní ochrany vlastnictví, a to i duševního. Doufám jen, že ACTA bude ratifikována se zohledněním návrhů EU, Kanady a Nového Zélandu, které by měly vést k zachování určité rovnováhy mezi mírou porušení práv k duševnímu vlastnictví a možnou výší náhrady škody.

V otázce pozitivního či negativního vlivu americké judikatury na vývoj této právní oblasti se rozcházejím s názorem mnoha praktiků, protože považuji americkou judikaturu za vhodnou inspiraci i pro kontinentální právo, a přílišný vliv americké judikatury na kontinentální systémy beru jako pozitivum, nadto globálně pojatý přístup k judikatuře dozajista obohatí i soft law.

Cesta nastavená zmiňovaným soft law bude dále pokračovat a příslušná regulace bude čím dál častěji tvořena bez velkých státních zásahů.

Přestože jsem na začátku této práce měla spíše dojem, že současná úprava je nevyhovující, nyní musím uznat, že v rámci současných právních možností v celosvětovém měřítku je odpovídající. Nadto jde o oblast, která prochází rychlým vývojem a lze tedy očekávat progresivní přístup i do budoucna.

Závěr

Závěrem své práce bych ráda shrnula naplnění hlavních cílů stanovených v úvodu. Striktně jsem se držela tématu a snažila jsem se vyhnout obecnému teoretickému rozboru institutů české právní úpravy. Zaměřila jsem se spíše na využití těchto institutů ve vztahu doménovým jménům a právům s nimi souvisejícím. Musím shrnout, že práva související s doménovými jmény jsou chráněna sice jen pomocí příbuzných institutů české právní úpravy, ale i taková ochrana působí efektivně, což jsem na začátku své práce nepředpokládala.

V prvních kapitolách práce jsem představila informační technologie jako součást každodenního života člověka, jejich využití v hospodářské oblasti (myšleno zejména využití internetu) díky počtu uživatelů i jednoduchosti obsluhy, a nutnost uvědomovat si, že objekty internetu mají též právní povahu. Poznatky z oblasti provázanosti života člověka a informačních technologií mě utvrzují v nutnosti neustálého rozvoje i probírané právní oblasti (já sama nejvíce spoléhám na pružnost a rychlý vývoj zejména oblasti soft law).

Systematicky jsem tedy zařadila problematiku doménových jmen a práv souvisejících do práva informačních technologií, stručně jsem představila základní pojmy a organizační strukturu oblasti doménových jmen (myšleno zejména zmínky o systému ochrany zabezpečeném ICANN, o pravidlech UDRP a rozjednané dohodě ACTA).

Pokračovala jsem zdůrazněním předností domény jako multifunkčního internetového objektu. Věnovala jsem se i uměle vytvořené hierarchii oblasti, která je účelově praktická. Zmínila jsem i nutnost doménových jmen splňovat určitá požadovaná kritéria (mnohá z nich jsou stanovena jednotlivými národními správci domén). Doufám, že i oblast kritérií bude následovat ostatní oblasti v tomto právním odvětví a postupem času dojde k jejich globálnímu sjednocení.

Od třetí kapitoly jsem se zaměřila na subjektivní práva ve vztahu k doménovým jménům - jejich vymáhání, jejich ochranu proti spekulantství, nekalosoutěžnímu jednání, konflikty s právy na označení a samozřejmě jsem se dotkla i novotvorby nestátního původu ve formě soft law. Zdůrazňuji, že jsem představila také proces registrace doménových jmen i procesní stránku vymáhání práv z doménových jmen. Zde musím uvést, že stav možností vymáhání subjektivních práv z doménových jmen zcela odpovídá stavu vnitrostátního práva, tedy není ani podprůměrná ani nadprůměrná.

Následující kapitoly věnované řešení sporů o doménová jména. Zdůraznila jsem současný trend ve využívání rozhodčích orgánů k řešení těchto sporů, zmínila jsem nejčastěji užívané žalobní

tituly a požadované nároky poškozených a jedna samostatná podkapitola se týká řešení sporů o doménu .eu, kde dochází k využití pravidel ADR namísto vnitrostátního práva.

Následující kapitola se zabývá úpravou britskou a americkou. Tyto kapitoly jsem zařadila do své práce pro možnost srovnávání precedentálního a kontinentálního systému práva. Komparovala jsem zde rozhodovací činnost britských a amerických soudů. Nyní si troufám dodat, že rozhodovací činnost bude ještě více harmonizována po podepsání dohody ACTA.

Fakta v této práci uvádím ve světových souvislostech. Problematika doménových jmen a práv s nimi souvisejících je natolik rozsáhlá, že by její zevrubné zpracování odpovídalo rozsahem spíše disertační práci, proto jsem vybrala jen nejdůležitější body tématu se zaměřením na možnost praktického využití poznatků.

Resumé

This work is focused on the rights of information technology, specifically on domain names and rights related thereto. The work briefly describes the domain name as object of the Internet and as a subjective right. There is mentioned the resolution of disputes concerning domain names as well.

Systematically, it includes the issue of domain names and rights related to information technology law, it briefly introduces the basic concepts and organizational structure of the domain names area.

It deals with individual rights in relation to domain names - their recovery, their cyber-squatting protection, unfair competition, conflicts with the rights of marks and of course it touches the formation of nongovernmental origin in the form of soft law.

In the end, it also compares the Anglo-American and Continental approach to this field of study. Thus the facts in this work are showed in the world context.

LITERATURA

1. DOBŘICHOVSKÝ, T. *Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví - v kontextu evropského práva, dohody TRIPS a aktivit WIPO*. Praha: Linde Praha, 2004. s 226, ISBN 80-7201-467-6. str.180.
2. ELIAS, Stephen, GIMA, Patricia. *Domain Names: How to Choose & Protect a Great Name for Your Website*. 2nd Sub edition. 192 pages. NOLO, 2001. ISBN 978-0873376471
3. HORÁČEK, Roman, MACEK, Jiří. *Sbírka správních a soudních rozhodnutí ve věcech průmyslového vlastnictví*. 1.vydání. Praha: C.H.Beck, 2006. 287 s. ISBN 978-80-7179-537-7.
4. CHROMÁ, M. *Anglicko český právní slovník*. Praha :1997 Leda, ISBN 80-85927-25-X, str. 57.
5. LINDSAY, David. *International Domain Name Law: Icann and the Udrp*. Hart Publishing (UK), 2001. 489 pages. ISBN 978-1841135847.
6. MAGGS, B. Peter, SOMA, T. John, SPROWL, A. James. *Internet and Computer Law (American Casebook Series)*. 2nd edition. West, 2005. 812 pages. ISBN 978-0314160430.
7. PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen. Právní otázky vznikající v souvislosti s doménovými jmény* Praha: Linde Praha, 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.
8. SMEJKAL, V. a kol. *Právo informačních a telekomunikačních systémů*. 2.aktualizované a rozšířené vydání Praha CH BECK 2004 770s, ISBN 80-7179-765-0.
9. SPENCE, Micheal. *Intellectual Property (Clarendon Law)*. OUP Oxford, 2007. 250 pages. ISBN 978-0198765011.
10. ŠPINDLER, Karel. *Výkladový slovník z oblasti průmyslového a duševního vlastnictví*. 1.vydání. Praha: Lexis Nexis CZ. 2007. 175 s. ISBN 978-80-86920-19-1.
11. ŠTENGLOVÁ, I. a kol. *Obchodní zákoník komentář*. 12.vydání, C.H.Beck Praha 2009, ISBN 978 - 80-7400 -055 – 3.
12. ŠVESTKA, J. a kol. *Občanský zákoník komentář*. 10.vydání, C.H.Beck Praha 2006, ISBN 80-7179-486, str. 453.
13. WELS, S. *Domain Names for Dummies*.1.vydání New York 2001, New York Times Editorial s.241, , ISBN 978-0764553172

ODBORNÉ ČLÁNKY

1. DOLEČEK, M. Nehmotné statky - ochranné známky a další práva k nehmotným statkům [online]. 04.08.2009 [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/nehmotne-statky-ochranne-znamky-opu/1000818/52244/>
2. GOLDBERG,S. *Porn sites get their own domain: '.xxx'*[online].25.6.2010 Dostupné na <http://edition.cnn.com/2010/TECH/web/06/25/xxx.domain/index.html#fbid=PxDIymZ2xvx&wom=false>
3. HRUBEŠOVÁ, H. *Proč si neregistrovat doménové jméno pod doménou nejvyššího stupně „.com“ aneb jak je to s jurisdikcí amerických soudů.* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 13. října 2006, cit. 22.června 2009]. Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=1928185>
4. CHARVÁT, R. Kolizní problematika nekalé soutěže na Internetu I., [online]. 16.7.2001[cit. 11.ledna 2010]. epravo.cz, a.s. Dostupné na <http://www.epravo.cz/top/clanky/kolizni-problematika-nekale-souteze-na-internetu-i-10745.html>
5. JANSÁ,L. *Konflikt domény s ochrannou známkou nebo obchodní firmou.* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 13. října 2006, [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/konflikt-domeny-s-ochrannou-znamkou-nebo-obchodni-firmou>
6. JANSÁ,L. *Cybersquatting a jeho podoby.* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 22.09.2008, [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na www.pravoit.cz/article/cybersquatting-a-jeho-podoby
7. JANSÁ,L. *Nekalé podnikání bývalých zaměstnanců 1. díl, 2.díl, 3. díl.* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , [cit. 09.04.2010]. Dostupné na , <http://www.pravoit.cz/article/nekale-podnikani-byvalych-zamestnancu-1-dil>, <http://www.pravoit.cz/article/nekale-podnikani-byvalych-zamestnancu-2-dil>-nekalosoutezni-judikatura.
8. MALIŠ, P. *Světová organizace duševního vlastnictví varovala před nárůstem cybersquattingu.* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 25.07.2007, [cit. 11.ledna 2010]. Dostupné na [www. http://www.pravoit.cz/article](http://www.pravoit.cz/article)
9. MALIŠ, P. *Právní povaha doménových jmen 2.díl.* [online]. právoIT.cz - Server o internetovém a počítačovém právu 5.května 2010, , [cit. 22.srpna 2010]. Tvorbna [www stránek MACHIN.cz Dostupné na: http://www.pravoit.cz/article/pravni-povaha-domenovych-jmen-ii-dil](http://www.pravoit.cz/article/pravni-povaha-domenovych-jmen-ii-dil).
10. MALIŠ, P., *Tendence v ochraně ochranných známek s dobrým jménem,* [online]. [cit. 27.02.2010]. Dostupné na <http://www.firemnipravo.com/article/tendence-v-ochrane-ochrannych-znamek-s-dobrym-jmenem>
11. MATĚJKA, J. Přinášíme další zajímavé rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky týkající se konfliktu ochranné známky složené z doménového jména a obchodní firmy, 16. 8. 2007, <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=2034586>
12. MATĚJKA, J. *Foneticky zaměnitelné domény a související otázky - aktuální vývoj a stav v právu ČR* [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 21.srpna 2002, [cit. 12.ledna 2010]. Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=98892>

13. MOKRÝ, L. Jak se soudit o evropskou doménu? [online]. [cit. 12.ledna 2010] Právo IT Advokátní kancelář Jansa, Mokrý, Otevřel & partneři v.o.s., Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/jak-se-soudit-o-evropskou-domenu>
14. ROITHOVÁ, Z. *Padělky jsou rakovinou vnitřního trhu a EU hledá zoufale lék* [online] 21. dubna 2010 , [cit. 22.srpna 2010] Dostupné na http://www.roithova.cz/tiskove_zpravy/997/.
15. SEHNÁLEK, D. *Právní povaha doménového jména*. [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, 20.května 2003, , [cit. 22.června 2009]. Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>.
16. SEHNALOVÁ, J. Práva na označení v cyberprostoru – jurisdikce a rozhodné právo (část I), [online]. ITprávo.cz - Server o internetovém a počítačovém právu, , 7. 3. 2002, [cit. 12.ledna 2010] Dostupné na <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=72343>
17. SÝKORA, M. *Restrikce při registraci domén a jejich důsledky*. [online]. 13.prosince 2006 [cit. 22.června 2009]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/restrikce-pri-registraci-domen-a-jejich-dusledky>.
18. SÝKORA, M. *Cybersquatting ? červená spekulantům! (2.díl)*. [online], 19.02.2007 [cit. 25.října 2009]. Dostupné na <http://www.pravoit.cz/article/cybersquatting-?-cervena-spekulantum-2-dil>.
19. ŠMEJKAL, V. *Minulost, současnost a budoucnost mediace* [online]. [cit. 4.11. 2010] Střední podnikatelský stav. Dostupné na: <http://www.strednistav.cz/index.php?article=785>.
20. ŠTĚRBOVÁ, L. *ACTA – protipirátská dohoda, která by nás měla zajímat* [online]. 9.7.2010, Britské listy 10.10.2010. Dostupné <http://www.blisty.cz/2010/7/9/art53407.html>.
21. TRÁVNÍČKOVÁ, S. *Stane se rozhodčí řízení řešením doménových sporů?* [online]. www.lupa.cz, server o českém Internetu [cit. 17. 7. 2008]. Dostupné na <http://www.lupa.cz/clanky/rozhodci-rizeni-resenim-domenovych-sporu/>

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

1. 2010 European Domain Centre ApS. Check domain availability for all domains [online],[cit. 22.srpna 2010]. Dostupné na http://www.europeandomaincentre.com/?gclid=CPr9_u3jzKMCFRAFZgodDTFdtg
2. Anti-Counterfeiting Trade Agreement, Dostupné http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=180&langId=en
3. CZ.NIC, z. s. p. o., [online]. [cit. 24.3.2010].Dostupné na <http://www.nic.cz/page/351/24.3.2010>
4. Český statistický úřad, *Informační technologie v domácnosti a mezi jednotlivci* [online]. Český statistický úřad, 1. července 2009, [cit. 12.ledna 2010]. Dostupné na http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/domacnosti_a_jednotlivci
5. DENIC eG [online]. [cit. 22.června 2010].Dostupné na <http://www.denic.de/kontakt.html>
6. European Domain Centre ApS, Popular top level domains, The World Intellectual Property Organization, [online]. 5.8.2010, Dostupné na

- http://www.wipo.int/amc/en/domains/statistics/domains_tld.jsp?tld=com,
http://www.europeandomaincentre.com/?gclid=CPr9_u3jzKMCFRFZgodDTFdtg
7. European Judicial Network „Chci, aby bylo rozhodnutí soudu vykonáno v jiném členském státu.” [online] 31. 1. 2007 [cit. 12.ledna 2010] Dostupné na: http://ec.europa.eu/civiljustice/enforce_judgement/enforce_judgement_ec_cs.htm
 8. The European Registry of Internet Domain Names, Technická omezení[online]. 5.8.2010 Dostupné na <http://www.one-identity.eu/cs/domenova-jmena-eu/technicka-omezeni>
 9. Finnish Communications Regulatory Authority (FICORA), [online]. 8.06.2010 Dostupné na <https://domain.ficora.fi/fiDomain/aca.aspx?language=en-GB&Target=Help#help1>
 10. Internet corporation for assigned names. [online]. 5.8.2010 Dostupné na <http://www.icann.org/en/topics/idn/>
 11. Internet Verwaltungs- und Betriebsgesellschaft m.b.H. [online]. [cit. 22.8 2010]. Dostupné na <http://www.nic.at/>
 12. Miniwatts Marketing Group, *World Internet Users Distribution by Regions* [online]. Internet World Stats - Web Site Directory, 31.prosince 2009, [cit. 12.ledna 2010]. Dostupné na <http://www.internetworldstats.com/stats.htm>
 13. Nominet UK [cit. 12.ledna 2010] Dostupné na: <http://www.nic.uk/registrants/register/choose/> Choosing your domain name, Dostupné na: <http://www.nic.uk/registrants/register/fees/> Registration Fees
 14. Portál české justice. Ministerstvo spravedlnosti ČR, Dostupné na: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?k=4978&o=23&j=33&d=281981>, <http://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/mimosoudni-reseni/>
 15. Report on the 9th Round of Negotiations, Lucerne/Switzerland, 28 June – 1 July 2010, Agreed Press Release
 16. Subreg.CZ Novinky [online]. 10.12.2009 Dostupné na <https://subreg.cz/cz/login/news/>
 17. SK-NIC, a.s., [online]. 8.06.2010 Dostupné na <https://www.sk-nic.sk/kontakty/pravidla.18.8.2004.jsp>
 18. SWITCH Internet Domains, [online]. [cit. 25.června 2010].Dostpné na <https://www.switch.ch/en/>, <https://www.switch.ch/all/>
 19. TheFreeDictionary, West's Encyclopedia of American Law, edition 2. Copyright 2008 The Gale Group, Inc. All rights reserved <http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/Internet>
 20. The World Intellectual Property Organization, [online]. 5.8.2010 Dostupné na http://www.wipo.int/amc/en/domains/statistics/domains_tld.jsp?tld=com
 21. The Office of the U.S. Trade Representative Releases Statement of ACTA Negotiating Partners on Recent ACTA Negotiations. Office of the United States Trade Representative[online] cit. 25.5.2010
Dostupné na: <http://www.ustr.gov/about-us/press-office/press-releases/2010/april/office-us-trade-representative-releases-statement-ac>
 22. UNINETT Norid AS. Domain name registries around the world[online]. Dostupné na <http://www.norid.no/domenenavnbaser/domreg.html>

LEGISLATIVA

1. Anticybersquatting Consumer Protection Act (ACPA), 15 U.S.C. § 1125(d)
2. *Intellectual Property and High Technology Technical Amendments Act of 2002*, Division C, Title III, Subtitle B of the 21st Century Department of Justice Appropriations Authorization Act, Pub. L. No. 107-273, 116 Stat. 1758, 1901 (making technical corrections both to title 17, United States Code, and, as described in footnotes where appropriate, to title I of the Intellectual Property and Communications Omnibus Reform Act of 1999, entitled the Satellite Home Viewer Improvement Act of 1999, Pub. L. No. 106-113, 113 Stat. 1501, app. I), enacted November 2, 2002.
3. Personal Jurisdiction By Acts Of Non-domiciliaries, právní předpis věnující se procesním otázkám pro stát New York, http://law.onecle.com/new-york/civil-practice-law-and-rules/CVP0302_302.html
4. zákon o elektronických komunikacích
5. zákon 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu
6. zákon 440/2004 Sb. elektronickou značkou údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené
7. zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, v platném znění

KOMUNITÁRNÍ ZDROJE

1. Nařízení Parlamentu a Rady 2002/733/ES o zavedení vrcholné domény
2. Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů, „*i2010 – evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost*“, {SEK(2005) 717} v Bruselu dne 1.6.2005, KOM(2005) 229 v konečném znění
3. Směrnice EU č.1999/93/EC Evropského parlamentu a Rady o rámcové úpravě elektronického podpisu

JUDIKATURA

1. 3Cmo 142/2005 ze dne 31.8.2005
2. 3 Cmo 112/2008 ze dne 19.11.2008
3. Bensusan Restaurant Corp. v King, 937 1996
4. GlobalSantaFe Corp. v. GlobalSantaFe.com 250 F. Supp. 2d 610 (E.D.Va.2003)
5. Hawes v. Network Solutions Inc. 337 F. 3d 337 (4th Cir. 2003)
6. International Shoe Co.v. Washington, 326 US 310 1945
7. JUNO (Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea-Bissau) Cambridge University Press
8. Mecklermedia Corporation v. D. C. Congress GmbH, 1997

9. Panavision Int'l, L.P. v. Toeppen, 141 F.3d 1316, 46 U.S.P.Q.2d (BNA) 1511 (9th Cir. 1998)
10. Playboy Enterprises, Inc. v. Chuckelberry Publishing, Inc. 1996 WL 396128 (S.D.N.Y. 12.6. 1996)
11. Porsche AG v. Del Fabbro Laurent. Case No. D2004-0481 (WIPO, August 20, 2004)
12. Robert Ellenbogen v. Mike Pearson Dispute No. D00-0001
13. World-Wide Volkswagen Corp. v Woodson, 444 US 286, 297 1980
14. World Wrestling Federation Entertainment, Inc. v. Michael Bossman Case No. D2000-1349